

Opening door de voorzitter Jan van Zanen.

Dames en heren, hartelijk welkom in Rotterdam op de 122^e Algemene Vergadering van de VVD, bijna 60 jaar oud maar nog steeds springlevend. Een hartelijk welkom aan de ereleden Bolkestein, Korthals-Altes en Vonhof.

Een speciaal welkom aan de waarnemend voorzitter van het CDA, mevrouw Dekker Sybilla ook welkom maar die mevrouw van het CDA natuurlijk ook. Hartelijk welkom ook aan maar liefst 2 watchers vanuit de Partij van de Arbeid Tweede Kamerfractie, niemand minder dan mijn oud collega Pierre Hijnen en iemand die uit het grootste stadsdeel van Amstelveen namelijk Amsterdam komt, niemand minder dan John Leerdam.

En de groeten heren aan Hans Spekman, hij zal het begrijpen het is ook goed voor zijn carrière of juist niet.

Welkom ook aan de burgemeester van Rotterdam Ivo Opstelten. En tenslotte een zeer hartelijk welkom aan niemand minder dan Thomas Zalm, ja Gerrit je bent maar gewoon lid.

Dames en heren, we hebben vanavond misschien een beetje een weemoedig programma, afscheid en terugblik op een roerige periode maar we kijken vandaag en morgen ook vooruit. Voordat we daaraan beginnen wil ik eerst stilstaan bij het overlijden van een man die ons kort na de statenverkiezingen ontviel, ik verzoek u daarom even te gaan staan.

Dames en heren, op 11 maart jongstleden overleed op 83 jarige leeftijd de heer Frits Kievit, Frits was een Groninger pur sang en een liberaal in hart en nieren. Hij was één van de stille krachten in onze partij, actief in de kamercentrale Groningen en altijd en opnieuw bezig om onze VVD te promoten. Hij was bijna altijd aanwezig op landelijke bijeenkomsten en op de algemene vergadering, ook deze, als eerste er geweest zijn. Dan kwam hij hier heel vroeg met al zijn spullen trof dan vaak de medewerkers van het algemeen secretariaat nog bezig met het opbouwen van alles wat we hier nu als zeer vanzelfsprekend aanvaardden, hij kende ze allemaal en zij kende hem.

Hij was er ook erg trots op dat die de afgelopen Prinsjesdag als gast van Mark Rutte de derde dinsdag van het dichtbij mocht meemaken en Frits zou Frits niet zijn als hij niet al op het algemeen secretariaat had geïnformeerd naar betaalbare, het is een Groninger, betaalbare hotelaccommodatie in Amsterdam voor het 60 jarig jubileum begin volgend jaar. Frits kan dat helaas

niet meer meemaken. Frits Kievit rust in vrede. Ik verzoek u enkele ogenblikken in stilte in acht te nemen.

Dames en heren, met uw welnemen wil ik u nu voorstellen een fax te versturen aan Hare Majesteit de Koningin met de volgende tekst: 'de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie op vrijdag 11 en zaterdag 12 mei 2007 te Rotterdam in jaarlijkse algemene vergadering bijeen betuigt trouw en afhankelijkheid aan uwe Majesteit en haar familie'. Dank u wel.

Dames en heren, de NRC next van 7 februari jongstleden gaf de huidige politieke toestand helder weer op de voorpagina: 'Balkenende vier neemt afscheid van het individu', zij misschien wel maar wij absoluut niet. Wij liberalen zien het individu als hart van de maatschappij eigenlijk als de kern van een, zoals dat zo mooi heet, een gebundelde gemeenschap. Zonder individu geen collectief, geen gezin, geen dynamiek, geen ontwikkeling, geen samenhang en geen samenleving. U weet de VVD gelooft in de kracht van het individu. In een recent boek vraagt de filosoof Joep Dohmen zich af of we in staat zijn zelfstandig te leven zonder onverschillig te worden? Het huidige kabinet denkt van niet, althans de honderd dagen zijn nog niet helemaal voorbij er is misschien nog hoop, het huidige kabinet lijkt er vanuit te gaan het beter te weten dan mensen zelf. Terugkijkend naar die stelling van Joep Dohmen, 'je kunt best zelfstandig leven zonder onverschillig te worden', wij denken dat dat wel kan. Juist de zelfstandigheid en de kracht van het individu geeft de mogelijkheid richting te geven aan ieders leven en daarmee ook en passant de medemens op sleeptouw te nemen. Dohmen pleit voor een nieuwe levenskunst, misschien is dat wel exact de uitdaging waar het hedendaagse liberalisme voorstaat, levenskunst.

Dames en heren vanavond nemen we niet alleen afscheid van personen van liberalen die ons land en de partij gediend hebben, daarover overigens later. Twee bijzondere persoonlijkheden kunnen er vanavond niet bij zijn. We hebben veel aan hem te danken, hij verblijft op dit moment in Brussel ik sprak hem vanochtend nog, hij groet u allen hartelijk Jozias van Aartsen. Hij was ruim twintig jaar parlementariër, heeft zich afgemeld.

Sinds 2002 voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal ook hij kan er vanavond helaas niet bij zijn, Frans Weisglas. Er komt ongetwijfeld, dames en heren, een moment om Jozias en Frans life in het zonnetje te zetten. Ik zei het u vanavond nemen we niet alleen afscheid van personen, van liberalen, die ons land en de partij gediend hebben. We sluiten ook een periode af, een lange periode waar in wij als liberalen regeringsverantwoordelijkheid hebben

gedragen en soms, u weet het allemaal maar al te goed, onder zeer moeilijke omstandigheden maatschappelijk, politiek en in sociaal economisch opzicht. Een nieuwe periode is aangebroken, het liberale geluid, de liberale invloed komt nu vanuit de oppositie. Dat kan zeer louterend zijn voor het kabinet en de regeringscoalitie voor het land maar ook voor onszelf, het is wennen. Het geeft ons als liberale partij als politieke beweging de gelegenheid ons opnieuw te laven aan onze bronnen, ons te bezinnen op onze uitgangspunten en ook op onze werkwijze en interne organisatie, kortom eigenlijk te werken aan onze toekomst. En dat doen we ook, er wordt hard aan gewerkt door velen van u en niet in de laatste plaats door de leden van de commissie Dekker. En overigens, dat weet u ook, zijn liberalen resultaat gericht en houden niet van al te lang navelstaren en dat geldt zeker voor onze kiezers.

En u weet en u realiseert zich dat allemaal dat in 2002 en 2003 onze partij heeft gekozen voor een aantal nieuwe procedures maar, en ook dat weet u, niets staat in steen geschreven. Laten we leren uit de praktijk van de afgelopen jaren ook van de fouten en de missers, het goede behouden en waar nodig en mogelijk ook verbeteringen aanbrengen en dat geldt ook voor ons als leden van het hoofdbestuur. Kwaliteit in optreden en kwantiteit in zetels zijn in de politiek niet altijd recht evenredig aan elkaar verbonden maar kwaliteit helpt wel. Een professionele organisatie en professioneel gedrag van ons allemaal werkt. Dat geldt ook voor oud, huidig en toekomstig gedienden.

De allereerste voorzitter van onze partij de heer Dirk Stikker zei ooit al eens: 'de vloek van de liberalen is het amateurisme', hij had en heeft gelijk. En als we daar als liberalen moderne brede volkspartij vanaf willen kost dat inzet, kost dat tijd en geld en alles, dames en heren, begint bij sterke en vitale afdelingen de bakermat van onze VVD als organisatie. Invloed van afdelingen moeten we, waar dan ook en in welk proces dan ook, stimuleren en het is ook niet voor niets dat we in dit najaar weer de gebruikelijke voorzitterdag organiseren waarin we in ieder geval ook met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van 2010 aan het thema samenwerking met lokale partijen aandacht zullen besteden. Opnieuw we moeten werken aan onze toekomst maar intussen blijven we natuurlijk met zijn allen de vele vrijwilligers binnen de partij en onze vertegenwoordigers in de actuele politiek aan het dagelijkse werken.

Eerder al, meteen na de uitslag van de statenverkiezingen, zei ik dat liberalen zich overal in onze samenleving en in de maatschappij bevinden, die zijn niet zomaar weg, het liberale geluid blijft te horen en is ook nodig. Is nodig voor de vrijheid tegen de onverschilligheid, voor de vrijheid tegen de betutteling, voor

de vrijzinnigheid tegen gedwongen opgelegde keuzes, zeer actueel, en voor de vrijheid met compassie. Dames en heren, waar u zich ook bevindt wat u ook doet, gaat doen of deed in of voor onze volkspartij en ik citeer Haya nog maar eens: 'liberalisme is het waard om voor te vechten je hele leven lang'. Ik wens u allemaal een heel goed congres, dank u wel.

Dames en heren, dan is het nu mij een eer en genoegen om bij u aan te kondigen onze fractievoorzitter in de Tweede Kamer Mark Rutte, zet hem op h .

De heer Mark Rutte; ja, dames en heren, Jan als ik mag beginnen met jou te bedanken voor jou mooie herdenking van Frits Kievit. Wat ik me nog het meest herinner toen ik hem als gast bij me had op Prinsjesdag, op een gegeven moment kom je dan naar buiten en dan staan er wat camera's die een beetje gaan interviewen en dat duurde hem te lang. Dus hij stond zo naast me en ik stond daar hele verstandige teksten af te geven over het beleid van de VVD en hoe wij aankeken tegen de volgende verkiezingscampagnes en je ziet vervolgens op het acht uur journaal 's avonds dat Frits aan mijn jas trekt en zegt we moeten nu echt naar de Ridderzaal anders komen we te laat. Wat een prachtig leven, 82 geworden en helaas overleden maar een prachtige man.

Dames en heren, ook van mijn kant welkom hier in Amsterdam, natuurlijk de stad, Rotterdam sorry, ik zie Frits Bolkestein op de eerste rij zitten dus ja? Welkom in Rotterdam en uiteraard welkom aan Ivo Opstelten, en waar is hij gebleven? Oh, daar komt hij Ivo fijn dat je er bent. Ook welkom aan de wethouders Jeanette Baljeu en Mark Harbers, Mark ik weet niet maar waar zit je ik hoop dat jij er wel nog bent? Je bent net benoemd als wethouder en ik wens je ongelooflijk veel succes toe in deze zware baan.

Ja de verkiezingen en de campagnes zijn voorlopig voorbij en in het heetst van de strijd lijkt het soms alsof campagnevoeren onze belangrijkste bezigheid is en ik kan u zeggen, dat heb ik zelf in ieder geval wel zo ervaren een jaartje, maar politiek is natuurlijk meer dan campagnevoeren. Politiek gaat over de vraag in wat voor land we met elkaar willen leven. Vooral de drie de regeringspartijen overigens lijken op dit moment met die vraag te worstelen.

Ze hebben niet alleen een verkiezingscampagne daarvoor nodig gehad maar ook een kabinetsformatie en dan nog eens een keer honderd dagen om te overleggen met vakbonden en belangenorganisaties om te vragen wat ze nou

eigenlijk moeten doen. Misschien was het handiger geweest om daarover na te denken voor de verkiezingen na te denken over de toekomst van ons land. En toch zou ik hier vanavond willen zeggen het is niet vreemd dat juist een kabinet met CDA en Partij van de Arbeid vakbonden en belangenorganisaties nodig heeft om een koers uit te zetten. In de laatste decennia zijn zowel christendemocraten als sociaaldemocraten hun ideologische veren meer en meer kwijtgeraakt. Helaas hebben ze zich nog niet bekeerd tot het liberalisme, hoewel sommigen dat wel beweren.

De christelijke bevoogding van het CDA en het socialistisch staatspaternalisme van de Partij van de Arbeid zijn weliswaar niet meer sterk ideologisch verankert maar nog wel zeer herkenbaar aanwezig. En in tegenstelling tot die beide stromingen heeft de liberale beweging nog wel een duidelijk ideologisch ankerpunt. Natuurlijk er wordt gediscussieerd binnen de VVD maar ook buiten onze partij over de precieze invulling van het liberalisme maar onze principes blijven overeind ook na een tegenvallende verkiezingsuitslag. De praktische politieke keuzes van onze laatste premier, Kort van der Linde u zult hem zich herinneren, die waren zeker anders dan die van de huidige VVD maar de uitgangspunten zoals de persoonlijke vrijheid, de democratische rechtstaat en de vrije markteconomie zijn door ons nooit overboord gezet, de liberale vogel heeft nog altijd prachtige veren.

Maar we moeten ons wel realiseren dat we er onvoldoende in zijn geslaagd over te brengen wat die liberale uitgangspunten voor het persoonlijk leven van mensen kunnen betekenen en daarom moeten we vanuit de kracht van onze principes op zoek naar antwoorden naar antwoorden op de vragen en problemen van onze tijd en niet alleen voor het land als geheel maar juist voor het dagelijks leven van alle hardwerkende Nederlanders. Want ondanks de enorme welvaart in ons land sluimert er bij veel mensen een gevoel van ontevredenheid, meer en meer mensen herkennen zich niet in de politieke agenda van Den Haag, mensen zien de overheid meer als hindermacht dan als bondgenoot, velen dreigen zich af te keren van politieke samenleving, dreigen zich terug te trekken in hun eigen wereld. En in weerwil van sommige karikaturen over ons gedachtegoed zijn liberalen daar niet blij mee.

Wij willen een samenleving waarin zoveel mogelijk mensen zich vanuit hun eigen kracht maximaal inzetten voor zichzelf en voor de maatschappij, het antwoord van het kabinet op het negativisme in de samenleving bestaat uit een slogan 'samen', het motto samen werken samen leven vertaald zich vooral in samen niets doen. Het rondreizende praatcircus duurt nu al 78 dagen en al die tijd wordt er nauwelijks geregeerd.

Beste dames en heren in de Trevezaal, of waar jullie nu ook zijn, het land staat niet stil uit de bus en nu echt een keer aan het werk.

Half juni komt het kabinet met zijn uitgewerkte plannen maar zonder de precieze uitwerking te kennen weten we nu al dat de fraaie erfenis van vele jaren VVD beleid als sneeuw voor de zon aan het verdwijnen is, er komt een generaal pardon dus neemt de immigratie weer toe, de belastingen gaan omhoog en dus houden hardwerkende mensen minder over in hun portemonnee. Het financiële beleid is aan het verslappen dus moeten de belastingen nog verder omhoog als het tegenzit. En waar wordt dan al dat extra geld aan uitgegeven? Nou in ieder geval niet aan de bestrijding van criminaliteit en terrorisme, want er wordt bezuinigd op veiligheid dus minder agenten op straat. En laten we eerlijk zijn deze regeringspartijen zouden niet eens op het idee komen het geld terug te geven aan de rechtmatige eigenaar de Nederlandse belastingbetaler.

Kijk dat de Partij van de Arbeid met zulke plannen komt verbaast mij niets maar dat onze vroegere vrienden van het CDA nu dit beleid voorstaan verbaast mij zeer. Het CDA verloochend hiermee zijn recente verleden want nog maar een paar maanden geleden steunde het CDA de VVD in ons verzet tegen een generaal pardon en nu is het CDA plotseling een gepassioneerd voorstander van een generaal pardon. De afgelopen vier jaar steunde het CDA de VVD om Nederland veiliger te maken en op dit moment bezuinigt het kabinet honderd miljoen op de veiligheid. In het vorige kabinet zag je dat, als het ging om het solide begrotingsbeleid, het CDA de VVD steunde en nu wordt de erfenis van Gerrit Zalm in hoog tempo verkwaanseld en schuift het CDA de noodzakelijke bezuinigingen op de lange baan. Dries van Agt is de laatste tijd vooral bekend vanwege zijn contacten met de PLO, maar we kennen hem natuurlijk ook nog als voorman van het CDA en in die tijd zei hij: 'we buigen niet naar links en we buigen niet naar rechts', op dit moment lijkt het CDA zo te zijn we buigen vooral voor de Partij van de Arbeid.

Maar wat mij nog het meest verbaast is dat al deze maatregelen afkomstig zijn van een kabinet dat beweert de samenhang in de maatschappij na te streven ervoor te zorgen dat die sterker wordt en dat is natuurlijk een loffelijk streven maar het gebrek aan samenhang dames en heren is voor een groot deel te verklaren uit dagelijkse zorgen van mensen over veiligheid, over immigratie en integratie maar ook over hoge belastingen en doorgeslagen regelzucht en dat zijn nu precies de terreinen waarop we weinig hoeven te verwachten van dit nieuwe kabinet.

Wie de discussie in Den Haag volgt krijgt wel eens de indruk dat de Nederlandse bevolking voor de ene helft bestaat uit mensen met een uitkering en voor de andere helft uit topmanagers maar ik heb nieuws voor u. Het grootste deel van de bevolking bevindt zich ergens tussen die twee uitersten. Dat zijn mensen met een normaal salaris die 's ochtends vroeg opstaan, die goed in hun vak willen zijn, die lange dagen maken en proberen vooruit te komen in het leven, dat zijn de mensen die onze samenleving dragen. Maar het zijn precies ook deze mensen die zich onvoldoende herkennen in de agenda van hen die de samenleving op dit moment besturen.

Dames en heren, de VVD heeft in mijn ogen de absolute overtuiging de plicht om de agenda van deze vergeten meerderheid wel tot de agenda van politiek Den Haag te maken. Want de sleutel tot een hechte samenleving ligt bij mensen die hun best doen, zich netjes gedragen en hard willen werken voor hun geld ook als ze nu langs de kant staan. Want ook dat is de VVD, mensen aan het werk helpen en laten meedoen. Neem het verhaal van vanmorgen in Trouw van Marscha de Bruin, na 18 jaar in de bijstand moest ze door de nieuwe bijstandswet aan het werk en eigenlijk wilde ze niet, ze is nu directieassistent en ze is trots op zichzelf en dat bewijst dus nog eens een keer dat we nooit iemand mogen afschrijven in dit land.

Wij willen een samenleving waarin mensen meedoen, waarin we een beetje op elkaar letten, waarin we iets voor elkaar over hebben, waarin we bereid zijn om in ons eigen leven maar ook in het publieke domein ons beste beentje voor te zetten maar dan moeten politiek en overheid een bondgenoot zijn en geen hindermacht.

Ik ben ervan overtuigd dat we tenminste drie dingen moeten doen om de overheid als bondgenoot vorm te geven. Allereerst de dagelijkse problemen van veel mensen serieus nemen zodat iedereen veilig over straat kan en zijn burens kan verstaan. Ten tweede waardering tonen, ook in geld, door de belastingen te verlagen. En tenslotte veel meer vertrouwen geven dus stoppen met die eindeloze formulieren, stoppen met die overbodige managementlagen zodat docenten, ondernemers, verpleegkundigen hun werk weer kunnen doen. Wanneer we die problemen oplossen en mensen waarderen en vertrouwen dan kunnen we echt iets los maken in deze maatschappij, dan maken we namelijk gebruik van de positieve kracht die bijna ieder mens in zich heeft. En juist vanuit die kracht zijn mensen in staat om voluit bij te dragen aan de samenleving, zo ontstaat oprechte samenhang.

En dus niet van bovenaf opgelegd zoals het kabinet dat wil maar van onderop vanuit de mensen zelf, dat vraagt van ons als VVD dat wij onze principes dus vertalen naar concrete voorstellen want het kan niet zo zijn dat hardwerkende mensen geen gehoor vinden bij de politiek. Ze hebben geen tijd om te demonstreren op het Malieveld, ze hebben geen tijd om te lobbyen maar ze willen wel gehoord worden. Dagelijks iedere dag worden veel Nederlanders geconfronteerd met de gevolgen van teveel immigratie en te weinig integratie, wijken veranderen onder de ogen van mensen in rap tempo tot buurten waar men letterlijk dezelfde taal niet spreekt, daarom blijft de VVD de partij van minder immigratie en meer integratie.

Veel mensen, dames en heren, hebben last van wat we eufemistisch de kleine criminaliteit noemen, dat is een politiek correcte term want de menselijke term is grote ellende. Veiligheid, de kerntaak van de overheid, is de basisvoorwaarde voor vrijheid daarom blijft de VVD de partij van het keihard aanpakken van criminaliteit van klein tot groot. Op deze gebieden heeft de overheid een duidelijke taak, hier moet de overheid optreden.

Maar er zijn ook veel terreinen waar mensen behoefte hebben aan juist mee ruimte en waar de overheid op dit moment juist minder van zich moet laten horen. Neem de belastingdruk, die is in ons land gewoon enorm hoog. Voor al die mensen met een heel gewoon en heel normaal modaal inkomen en ik hoef hier niemand uit te leggen dat het demotiverend werkt al je een groot deel van je inkomen moet afstaan aan de staat, daar komen dan nog allerlei inkomensafhankelijke regelingen bij die je kwijtraakt als je een beetje meer gaat verdienen, met dank aan het nieuwe kabinet wordt een groot aantal van deze regelingen nog erger toekomst, nog erger afhankelijk van het inkomen in de toekomst, nog meer inkomensafhankelijk.

Veel andere regelingen waarvoor iemands inkomen al wel bepalend was wordt het nog sterker inkomensafhankelijk. Ik vraag u wat zijn dat nou voor signalen die je als kabinet aan een samenleving geeft? We willen toch in Nederland geen boete op succes heffen? Waardering voor iemands werk moet naar mijn overtuiging ook blijken in de portemonnee. Nog los van alle principiële en economische argumenten tegen een hoge belastingdruk, wij moeten ons inspannen om die waardering tot uitdrukking te brengen voor iedereen die hard werkt om te laten zien dat hard werken in Nederland wordt beloond en daarom blijft de partij die wij vanavond bij elkaar hebben daarom blijft deze VVD de partij van belastingverlaging voor iedereen.

Maar waardering draait natuurlijk om meer dan geld alleen. Mensen willen beschouwd worden als volwaardige individuen, mensen willen vertrouwen krijgen, maar in Nederland groeit op dit moment in toenemende mate een cultuur van georganiseerd wantrouwen, de talentvolle onderwijzer, de ambitieuze politieagent, de startende ondernemer het wordt hen meer en meer onmogelijk gemaakt echt met hun vak bezig te zijn.

Je ziet op dit moment dat onze vakmensen overspoeld worden, overspoeld worden met regels, met protocollen, met formulieren, we zetten er managementlaag op managementlaag bovenop. In de publieke sector is het nu zo geregeld dat je nu eigenlijk alleen nog carrière kunt maken door manager te worden, met andere woorden de beste leraar in zijn vak krijgt er geen geld bij maar als hij er wel geld bij wil krijgen dan moet hij dus manager worden daar moeten we vanaf.

De strijd tegen die cultuur van georganiseerd wantrouwen loopt als een rode draad door mijn persoonlijk leven, ik voerde die strijd al in mijn jaren in het bedrijfsleven, ik voerde die strijd in mijn jaren als staatssecretaris en ik zal die strijd blijven voeren.

Ik kom steeds weer steeds weer nieuwe schrijnende gevallen tegen in het onderwijs, in de gezondheidszorg, in het bedrijfsleven, op steeds meer plekken regeert op dit moment de controlezucht. En ik zeg u wel in alle eerlijkheid hier vanavond wij mogen wat dit betreft ook kritisch zijn op ons eigen verleden, ik vraag mij namelijk ernstig af of wij er als VVD goed aan hebben gedaan de schaalvergroting in de publieke sector te steunen. Schaalvergroting in onderwijs en zorg zou leiden tot meer efficiëntie en tot een hogere kwaliteit, maar ik vraag u wat is daarvan in de praktijk van terecht gekomen? Volgens mij getuigd het niet van zwakte maar juist van kracht om onszelf die vraag te stellen.

De politiek heeft in Nederland scholen gecreëerd waar geen leerling de directeur nog kent, het hoofd van de school zit ergens op een kantoor met clustercoördinatoren, met managers en met bestuurders, het onderwijs voor onze kinderen is daar niets beter van geworden en de leraren die voor de klas het echte werk moeten doen zijn daar ook niets beter van geworden.

De politiek heeft in Nederland ziekenhuizen gecreëerd waar verpleegkundigen zijn bedolven onder formulieren en procedures. Verpleegkundigen, dames en heren, hebben geen opleiding gevolgd om bureaucraat te worden maar het wordt hen op dit moment praktisch onmogelijk gemaakt om hun echte werk te doen namelijk mensen te verplegen en te verzorgen, onze gezondheidszorg

wordt daar niets beter van en ook de verpleegkundige wordt daar niets beter van. En daarom zeg ik u hier vanavond moet de VVD de partij zijn die mensen vertrouwen geeft, hun vak teruggeeft en ondernemerschap beloond.

En ik zeg dat in het belang van het team verpleegkundigen met wie ik onlangs een lang gesprek voerde. Dat waren mensen die precies weten wat ze doen, zeer bewust hebben gekozen voor hun vak. Acht van deze tien toen ik ze daarnaar vroeg vertelde me dat ze dit beroep nu nooit meer zouden kiezen, niet omdat verpleegkundige geen prachtig vak is maar omdat ze hun werkplezier waren kwijtgeraakt, gesmoord in papierwerk, bureaucratie en overbodige regels.

En ik zeg dit in het belang van de gedreven onderwijzer die ik sprak in Twente, een kerel hoog gewaardeerd door zijn leerlingen, volledig vertrouwd door zijn ouders, hij is gestopt met lesgeven, moe geslagen en gedemotiveerd door bureaucratie en regelzucht. Maar ik zeg het ook in het belang van Tamar Aguin die in Amsterdam een broodjeszaak heeft, althans hij probeert om te openen, het is mislukt door alle regels vaak tegenstrijdig waaraan hij moest voldoen, Tamar ik ben blij dat jij hier vanavond mijn gast wil zijn.

Dames en heren, ik ben ervan overtuigd dat ons land een liberale agenda nodig heeft. Mijn VVD zal de partij zijn die de vergeten meerderheid een stem geeft dat betekent dat we de problemen niet alleen durven te benoemen maar vooral ook met oplossingen komen, oplossingen om Nederland veiliger te maken, de immigratie te beperken en de integratie te bevorderen, om de belastingen te verlagen en mensen hun vak terug te geven. Ik ben ervan overtuigd dat de liberale politiek die de taal van mensen spreekt in plaats van de taal van beleidsnota's die niet denkt in macrocijfers maar zich verplaatst in de persoonlijke situatie van mensen, die niet de schaalvergroting zoekt maar mensen de ruimte geeft om hun werk te doen, dat aan zo'n politiek in Nederland grote behoefte is.

En dat betekent dus dat we aan de slag moeten om vanuit een oppositie het kabinet kritisch te benaderen en met alternatieven te komen, om in het land met onze raadsleden, statenleden, wethouders, burgemeesters, gedeputeerden en al die andere VVD'ers op te komen voor de belangen van die vergeten meerderheid om zonder de borreltafel naar het parlement te verplaatsen politiek te bedrijven vanuit het perspectief van individuele mensen.

Dames en heren, voorlopig staan wij in Den Haag niet aan het roer maar in de luwte van de haven hebben wij de kans onze liberale principes om te zetten in een offensieve agenda die aansluit bij de wensen en zorgen van onze tijd. En belangrijker nog bij de wensen en zorgen van hardwerkende Nederlanders en dat betekent ook voor ons allemaal hier keihard werken, maar dat doen we graag. In het belang van de VVD maar ik zeg u vooral in het belang van Nederland, dank u wel.

De heer...; hartelijk vrijdagavond allemaal, fijn dat u er weer allemaal bent in Rotterdam, mooie stad maar niet achter de duinen, ja die heb je ook namelijk. U bent allemaal aanwezig op de 122^e Algemene Vergadering van de VVD die 121 voorafgaande staan u natuurlijk allemaal nog helder voor de geest. Het avondprogramma vanavond is denk ik iets anders, we gaan namelijk mensen bedanken. Bedanken omdat er veel VVD'ers zijn die in de afgelopen jaren heel hard hebben gewerkt voor de VVD, voor ons allemaal. In totaal gaat het om 25 VVD'ers, 11 bewindspersonen en 14 oud Tweede Kamerleden. En we gaan ze niet alle 25 in een talkshow hier op het podium halen want we weten allemaal dat in één ding zijn we nog beter in dan in het avondprogramma en dat is het programma wat hierna komt maar we hebben ze wel allemaal even voor u op een rijtje gezet.

Dus mag ik uw aandacht voor Gerrit Zalm, voor Hans Hoogervorst, voor Sybilla Dekker, voor Pieter Winsemius, voor Rita Verdonk, voor Henk Kamp die er niet is want hij is ziek, Johan Remkes, Atzo Nicolai, Henk van Hoof, Bruno Bruins, Melanie Schultz Verhagen, Frans Weisglas, Jozias van Aartsen, Pieter Hofstra bijna senator Hofstra, Bibi de Vries, Eric Balemans, Gert-Jan Oplaat, Fadime Örgü, Arno Visser, Zsolt Szabo, Jelleke Veenedaal, Eske van Egenschot, Ed van der Zande, Anette Nijs en Jean Marc Leinards.

Jean Marc is er overigens ook niet vanavond want die viert zijn trouwdag, daar mag je ook best voor klappen want dat kan lang niet iedereen. Dames en heren, we hebben vier blokjes van mensen die we even extra in het zonnetje zetten en het eerste blokje dat zijn mensen die van het kabinet naar de Kamer zijn gegaan. Ik zei het net al even maar misschien hoorde u het niet helemaal door het applaus heen, daar had Henk Kamp natuurlijk ook bij moeten maar die zit helaas thuis want die is ziek maar wie we wel hebben zijn de drie anderen mag ik uw applaus voor Rita Verdonk, Atzo Nicolai en voor Johan Remkes.

Welkom,

De heer Johan Remkes; ja die rol is echt niet op jou lijf geschreven hoor, een soort schoolfrik.

De heer Frits; nou ik voel me een beetje een mengeling tussen Katerine Keyl, Jensen en Mies vooral met jullie op de bank zo, lekker op de bank bij Frits. Mevrouw Verdonk, u was nog niet eerder kamerlid geweest, hoe bevalt dat?

Mevrouw Rita Verdonk; nou, relaxed. Kijk als minister begon ik 's morgens om acht uur tot 's avonds 11-12 uur en dan nog die grote tassen met stukken en nu heb ik gewoon van die witte plekken in mijn agenda en ik hoef ook niet meer om acht uur te beginnen dat deed ik de eerste keer en toen vroeg de veiligheidsbeambte die daar benden zat die vroeg of er crisis was in de partij dus dat doe ik niet meer.

De heer Frits; en dat was dat keer niet zo zeker? Meneer Remkes, u was natuurlijk al een keer kamerlid? Is er veel veranderd tussen toen en nu?

De heer Johan Remkes; wat mij opvalt is dat er minder ervaring in de kamer zit en dat is wat mij betreft ook een overweging geweest om nog wel gewoon weer een keer op de lijst te gaan staan want toen ik afgelopen zomer eens nadacht over mijn eigen toekomst toen moest ik tot de conclusie komen dat, een beetje het verhaal van die negertjes, iedereen haakte af en dat begrijp ik allemaal wel maar toen kwam ik tot de conclusie dat Henk Kamp en ik eigenlijk nog de laatste van de lichte '94 waren en ik dacht misschien is een beetje ervaring in zo'n kamerfractie ook niet weg.

De heer Frits; nee, u waardeert dat hogelijk meneer Nicolai?

De heer Atzo Nicolai; ja, ik vind het heerlijk om als nieuweling zo getypeerd te worden door Johan want ik zat er sinds '98 dus ik heb ook in de kamer gezeten en ben daar nu weer terug.

De heer Frits; en wat ziet u als het verschil, is er verschil überhaupt tussen de eerste keer en nu?

De heer Atzo Nicolai; nou ik vind de fractie erg leuk, het is onaardig te vergelijken natuurlijk aan alle dierbare collega's in die fractie van '98 maar deze is wel erg leuk. Wat helpt, dat mag je natuurlijk helemaal niet zeggen, maar wat helpt hij is kleiner.

De heer Frits; ik begrijp dit is een aanbeveling?

De heer Atzo Nicolai; nou ja je hebt allemaal een leuke portefeuille dat gezeur heb je ook minder dan bij een hele grote fractie en je bent goed op elkaar gericht en aangewezen en dat werkt, vind ik, erg goed.

De heer Frits; toch even terugkijken naar die periode als bewindspersoon, wat was voor u nou het hoogte punt?

Mevrouw Rita Verdonk; nou het hoogtepunt was wel dat de inburgeringswet er door kwam, inburgeringswet buitenland, inburgeringswet binnenland zodat mensen gewoon Nederlands moeten gaan leren om mee te kunnen gaan doen in die samenleving dat vond ik wel een hoogtepunt.

De heer Frits; wat ik namelijk het knapste vind van u is dat u toen ja zei tegen dat ministerschap zag het er heel anders uit dan toen u vertrok zal ik maar zeggen, dat heeft een enorme impact gehad ook op het privé leven.

Mevrouw Rita Verdonk; ja, dat kun je wel zien hé, ik zag net die foto's en ik dacht goh.

De heer Frits; nee, dat vind ik het knapste eigenlijk dat we het niet kunnen zien.

Mevrouw Rita Verdonk; ik kon niet voorspellen toen ik minister werd wat er allemaal over mij heen zou komen. En natuurlijk die beveiliging maar ook bekend worden, ik was natuurlijk gewoon een onbekende burger, maar aan de andere kant waarom werd ik minister omdat ik vond dat er op een aantal onderwerpen wat moest veranderen in de samenleving. Nou, belangrijkste onderwerpen waren immigratie en integratie voor mij, buiten veiligheid en nog een aantal onderwerpen, zo gaat dat in een regeerakkoord dan krijg je een A4-tje mee waarin staat van nou ja wat je moet realiseren en dat is allemaal gerealiseerd. Het doet mij natuurlijk wel pijn dat dan op de valreep, dus als het kabinet er nog zit, dat er dan zo'n beslissing genomen wordt om toch een generaal pardon in te voeren terwijl dat gewoon niet in het regeerakkoord stond en ik zie de toekomst wat dat betreft met zorg tegemoet.

De heer Frits; wat is de grootste zorg daarbij?

Mevrouw Rita Verdonk; dat er grote aantallen immigranten weer naar Nederland zullen komen. Op dit moment is het zo dat er bijna niemand meer terug gaat omdat iedereen denkt van ik dien nog maar een asiilverzoek in want zit ik er nou niet bij dan zit ik er de volgende keer wel bij en het was juist

zo goed voor de wijken waar dit kabinet dan zo in wil investeren dat er zeg maar de toestroom van mensen uit andere landen dat die gewoon is een tijdje stopte zodat mensen daar Nederlands konden leren, hun achterstanden zouden kunnen gaan wegwerken, meedoen in de samenleving ja en dat is gewoon allemaal weg. Ik bedoel ik begreep ook dat er nu ook weer getoord gaat worden aan de eisen van het inburgeringsexamen, want die zijn eigenlijk ook te hoog vindt dit kabinet nou dat wordt weer pappen en nathouden en levert dus helemaal niets op.

De heer Frits; één van de zaken die eigenlijk altijd naar mijn mening veel te onderbelicht is gebleven is dat u al die dossiers van mensen die al uitgeprocedeerd waren allemaal persoonlijk hebt bekeken en er al heel veel mensen zelf al toegelaten op persoonlijke gronden en dan toch nog een generaal pardon dan wordt het toch een cijferspelletje of niet?

Mevrouw Rita Verdonk; kijk het gaat nu weer om 26.000 maar dat cijfer suggereert dat het nog steeds over dezelfde mensen gaat en er dus niets gebeurt is maar die groep die was al helemaal afgehandeld, er waren nog 200 mensen of zo die nog geen vergunning hadden of die nog niet terug waren naar het land van herkomst of die met onbekende bestemming zijn vertrokken. Er zijn natuurlijk mensen die als het in Nederland niet lukt dan gaan ze naar België of naar Luxemburg of naar een ander Europees land of ze gaan terug naar het land van herkomst en nu wordt er gedaan door nu weer dat getal van 26.000 te noemen alsof het om dezelfde gaat, nee dat is over, dit zijn 26.000 nieuwe en ik voorspel dat wordt het dubbele of het driedubbele want het hek is van de dam zeg maar. Ik bedoel zo gauw duidelijk is dat wij in Europa een wat soepeler beleid hebben dan de andere Europese landen ja dan, klinkt wel een beetje vervelend, maar zo heet het in ieder geval tussen de collega ministers binnen Europa dan wordt je het afvoerputje van Europa en dat gaat nu gebeuren.

De heer Frits; meneer Nicolai wat was uw hoogtepunt? Dat u minister werd hé want u was natuurlijk de hele tijd staatssecretaris.

De heer Atzo Nicolai; dat was mooi maar mijn hoogtepunt was de Antillen. Ik ben maar een half jaar minister geweest maar ik heb daar wel de mogelijkheid gehad om daar een doorbraak te bewerkstelligen met de Antillen. Waar ze in de Antillen van zeggen we hebben nu eindelijk sinds 50 jaar dit nu bereikt in dit half jaar en het is prachtig om dat net in die korte periode te kunnen doen en dat was een geweldige klus.

De heer Frits; misschien dat u even want misschien dat mensen zeggen van ja de Antillen zou ook mijn hoogtepunt zijn als je minister bent als je daar naartoe mag maar wat bedoelt u precies als u zegt de Antillen?

De heer Atzo Nicolai; nou het is om te beginnen wel heel heerlijk om er te zijn en hele aardige hartelijke mensen, leuke muziek en een aangename temperatuur. Nee, er is al 50 jaar, of in ieder geval al 10-20 jaar heel veel discussie over de status van die eilanden ze zitten allemaal in dat ene koninkrijk der Nederlanden, dat wil ook iedereen wel, maar vervolgens wil iedereen of zelfstandig worden of juist bij Nederland komen maar ja dat lukt net. Er is een enorme spiraal van heen en weer praten van verwijten en van een cultuur van wantrouwen eerlijk gezegd en wat nu gelukt is dat is dat die drie kleinere eilanden bij Nederland komen zoals u weet dus die worden nu gemeente eigenlijk min of meer gemeente van Nederland wat denk ik goed is voor hen en trouwens ook leuk is voor ons.

Mijn zoon zei toen ik daarmee thuis kwam van 10 vakantie in eigen land en de twee grotere is Curaçao en Sint Maarten die worden land zoals Aruba dat ook is maar anders dan Aruba, en ik vind dat eerlijk gezegd één van de beste dingen die we hebben afgesproken, er zijn veel meer garanties dat de boel daar niet uit de klauwen loopt. We kennen allemaal die spiraal van schulden en steeds meer schulden en Nederland lapt uiteindelijk wel weer bij maar we hebben nu zulke harde afspraken gemaakt van toezicht, van begeleiding, van normen van begroten en uitgeven dat die hele spiraal die er dus decennia is geweest niet meer kan ontstaan. Het is nu nog even heel spannend, volgt u de krant er staat niet zoveel over maar Curaçao heeft nu verkiezingen gehad, heeft nu de vorming van een nieuwe coalitie daar en er is een hele goede kans, en eerst zien dan geloven, maar een hele goede kans dat het nieuwe bestuurscollege ook ja zegt, die hebben nog geen ja gezegd, en dan is het helemaal rond en dan kunnen we eindelijk ons concentreren op de problemen van die eilanden zelf en niet al dat staatsrechtelijke gedoe.

De heer Frits; meneer Remkes, u voelt hem aankomen, wat was het hoogtepunt?

De heer Johan Remkes; dat was de kentering in de veiligheidscijfers in de afgelopen periode geweest en dat is niet alleen een verdienste van het kabinet, want zo zit het niet in elkaar, maar dat is gebeurt samen met de politie, dat is samen gebeurt met het gemeentebesturen zowel waar het gaat om de

De heer Frits; ja, uw hoogtepunt is dat u dat voor mekaar heeft gekregen?

De heer Johan Remkes; ja, dat is een proces samen met anderen. Het is een illusie om te denken dat je, en dat geldt op vele terreinen en daar is Rita tegenaan gelopen als het gaat om een aantal zaken op het terrein van inburgering, daar is Atzo tegenaan gelopen als het gaat om de Antillen, je hebt altijd andere partijen ook nodig en de kunst is om dat in een goede evenwichtige samenwerking te doen.

De heer Frits; en die 100 miljoen bezuiniging, we hoorde Mark Rutte er net ook al weer over, dat steekt?

De heer Johan Remkes; nou ja dat hangt er nog een beetje vanaf hoe dat verder uitgewerkt gaat worden want ik heb al wel begrepen dat er financieel achter de schermen zo hier en daar nog wat geschoven wordt en ik ben ervan overtuigd dat het kabinet natuurlijk financieel met het water voor de dokter zal moeten komen als de definitieve cijfers voor de begroting 2008 worden gepresenteerd en ik zal ook met een extra kritisch oog kijken naar wat er voor de politie is geregeld en wat er voor de AIVD is geregeld want dan heeft het vorige kabinet stevig bijgeklust en het zou een doodzonde zijn als dat nu in ieder geval, als was het maar voor een deel, zou worden teruggedraaid.

De heer Frits; u heeft het over een kritisch oog, als liberalen gaan we natuurlijk niet helemaal een kritiekloze avond hebben vanavond dus voor een kort verslag voor een volstrekt onbetrouwbaar verslag van dit gesprek gaan we over naar de poppenspelen.

Poppenspel.

Dames, vrouwen, heren, jullie horen het al wij komen van over de grens en wij zijn erbij geroepen want Jan van Zanen heeft gezegd we gaan ons bezighouden met levenskunst. We zien daar drie prominenten Johan Remkes, waarom is die terug naar de kamer? Er was te weinig ervaring. Meneer Remkes, als u overal gaat helpen waar te weinig ervaring is dan eindigt u nog als trainer van Feyenoord.

Jan van Zanen kwam hier spreken voor deze prachtige partij, het is een grote partij de VVD. Het is niet makkelijk om zo'n grote partij te leiden en hij is ook nog burgemeester van Amstelveen daar kunnen wij maar één conclusie uit trekken, als je zo'n grote partij als de VVD kunt leiden dan moet Amstelveen wel een kleine gemeente zijn. Maar Jan van Zanen heeft het duidelijk gezegd,

'de vloek van de liberalen is het amateurisme', ja maar meneer van Zanen dat amateurisme dat heeft ook zijn charmes. Neem nu iemand komt hier aan de Coolsingel op het podium en die zegt: 'welkom in Amsterdam', ik weet het dit is een utopisch voorbeeld ik weet het zoiets kan nooit gebeuren, maar als je daartoe in staat bent dan ben je rijp om fractieleider te worden. Er was een mooi applaus voor Tamar van de broodjeszaak in Amsterdam dus die zal ook wel in Rotterdam wezen.

Ja maar Mark Rutte had mooi gesproken, die heeft gesproken met tien verpleegkundigen, acht van de tien zeiden we willen geen verpleegkundige blijven dus die twee werken nog in het ziekenhuis en die acht staan volgende keer op de lijst.

Maar we moeten toch samen een stemming houden want kijk is het acceptabel dat hier Rotterdam en Amsterdam worden verwisseld, ja het is acceptabel dus we hebben straks voor Mark Rutte een generaal pardon.

Het is heel mooi begonnen, eerst krijgen de ereleden applaus heel terecht, de ereleden de heren Bolkestein, Vonhof, Korthals-Altes en dan worden meteen de andere partijen gefeliciteerd dat ze gekomen zijn. Mevrouw Dekker u hebt het gehoord Mark Rutte heeft het gezegd, je mag nooit iemand afschrijven dus noteert u het maar er is nog hoop voor Balkenende, zure grap.

Dames en heren, wij komen een aantal keren ertussen om een samenvatting te geven van dat wat u hebt gehoord. We hebben ook gehoord Atzo Nicolai, zijn zoon zei: 'vader nu kunnen wij op vakantie in eigen land', slechts nieuws voor casino Valkenburg slecht nieuws. En het mooiste was het hoogtepunt zijn reis naar de Antillen, daar gaan we niet over praten daar gaan we niet antillen. We zijn naar hier gekomen het is wat Nederland het is bergaf om naar hier te komen want ja we volgen de weg van het afvoerputje. Ze zitten daar alle drie op de bank ik zeg altijd maar laat ze maar op de bank zitten zolang het de ABN AMRO bank maar niet is, ja dat is goed.

Dames en heren, wij gaan terug in onze doos, ik verwittig iedereen wij komen straks terug, tot dan.

De heer Frits; dames en heren, we gaan nog veel van ze horen uw applaus voor Rita Verdonk, Johan Remkes en Atzo Nicolai. Het volgende blokje zijn bewindspersonen en kamerleden die niet terug zijn gekeerd in de kamer en daarvoor wil ik vragen Sybilla Dekker, Bruno Bruins, Eske van Egenschot en Szolt Szabo.

Welkom, zit het goed? Even wennen, staat de microfoon aan? Mevrouw Dekker, het is alweer even geleden hoe is het nu?

Mevrouw Sybilla Dekker; heel goed. Nou in ieder geval lekker actief om het zo maar te zeggen en natuurlijk met de commissie om het maar zo te zeggen. Intensieve periode voor ons.

De heer Frits; de commissie Dekker, er was een commissie Dekker toen dachten ze wie moeten we daar voorzitter van maken en toen dachten ze van nou laten we Sybilla maar vragen?

Mevrouw Sybilla Dekker; precies, wellicht dat er nog iemand Dekker heet, zo hebben ze gedaan. Een intensieve periode, veel gesprekken maar denk ik heel goed om uiteindelijk toch te kijken hoe we ervan kunnen leren en iets voor de toekomst kunnen meegeven.

De heer Frits; en die commissie die moet ertoe dienen dat Atzo Nicolai niet teveel zijn zin krijgt en we niet nog kleiner worden dan dat we nu al zijn als fractie?

Mevrouw Sybilla Dekker; is dat zo? Ik zou het niet weten.

De heer Frits; nou ja, hij was er zo enthousiast over. Misschien kunt u nog even zeggen wat gaat die commissie precies doen?

Mevrouw Sybilla Dekker; we hebben als opdracht van het hoofdbestuur natuurlijk meegekregen om te evalueren wat de betekenis is geweest van de campagnes voor de gemeenteraden, de Tweede Kamer en de lijsttrekkersverkiezingen en natuurlijk de effecten van de uitkomst van de verkiezingen op de partij.

De heer Frits; en wanneer komen die resultaten?

Mevrouw Sybilla Dekker; is er pers in de zaal?

De heer Frits; is er pers in de zaal, nee hé, er zit helemaal geen pers hé daar? Nee. Ja er zit pers in de zaal dus als u nieuws wilt maken moet u het nu doen.

Mevrouw Sybilla Dekker; vandaar, half juni.

De heer Frits; half juni? Juno, ja want anders schrijven ze het weer verkeerd op, juni, oké nou dat wordt spannend.

Bruno Bruins was wethouder in oh, oh, Den Haag en werd daarna staatssecretaris, je hebt nog heel even wat anders gedaan maar dat begreep niemand want had jij nou die naam veranderd?

De heer Bruno Bruins; je hebt het over Veilig Verkeer Nederland?

De heer Frits; oh ja, dat was het en dat heette toen even anders hé?

De heer Bruno Bruins; nee daarvoor heette het 3VO en nu heet het weer Veilig Verkeer Nederland.

De heer...; en toen was je staatssecretaris maar wat is nou het verschil tussen dat lokale en het landelijke bestuur?

De heer Bruno Bruins; ja, jeetje, dat zijn wel 100 dingen. Ik denk dat het meest sprekend is het verschil in aandacht van de media, ik denk dat dat op lokaal niveau toch kleiner is zelfs in een stad als Den Haag maar op landelijk niveau is er veel meer aandacht voor en daar moet je weer aan wennen.

De heer Frits; maar wat was nou leuker eigenlijk?

De heer Bruno Bruins; ja, dit was werkelijk wel een heel mooi avontuur natuurlijk, het smaakt naar meer.

De heer Frits; het smaakt naar meer? Kijk dat zijn heldere teksten. Eske, je was kamerlid, je kwam op een plek waar je eigenlijk niet zo blij mee was toch? En toen zei je van nou misschien dat ik dan maar even wat anders ga doen? Wat doe je nu, ik weet het trouwens, corrinite executive search? Help me effe.

Mevrouw Eske van Egerschot; dat is een bedrijf met 100 enthousiaste jonge mensen erg deskundig allemaal op verschillende terreinen en ik ga daarop mijn oude woordvoerderschap complients financiële toezichtwetgeving op zoek naar de talenten van deze wereld en de bedrijven die op zoek zijn naar talenten.

De heer Frits; oké, en wat neem je daar dan mee wat je in de kamer hebt gevonden?

Mevrouw Eske van Egerschot; nou ik neem iets mee wat eigenlijk altijd in me heeft gezeten en wat in de kamer het beste tot uiting kwam mijn enorme liefde voor mensen. Ik vind het mooiste aan liberalisme dat wij de kracht, de schoonheid en de passie van mensen echt koesteren en dat als basis zien voor een goed Nederland en een goede wereld. En die liefde voor de mensen zag ik in de kamer alleen maar groeien en nu mag ik weer helemaal teruggaan naar die mens en de passie van die mens en dat proberen toch een plaats te geven binnen mooie bedrijven.

De heer Frits; zo, nou, Bruno zegt net, maar eigenlijk smaakt het wel naar meer, heb je zoiets dit is einde politiek ik ga nu definitief het bedrijfsleven in of zeg je nou je weet het nooit?

Mevrouw Eske van Egerschot; nee, ik ga niet vanuit het bedrijfsleven want nu het is heel jammer maar ik zie nu toch iets beter iedere dag weer hoe ik mensen gelukkig kan maken. Kijk in de kamer leer je echt genoeg te nemen met die kleine succesjes, daar heel nederig van te genieten, maar nu zie ik iedere dag die gezichten met die glimlach daarop en dat vind ik zo ontzettend belangrijk en dat geeft mij zoveel kracht en dat vind in mooi.

De heer Frits; oké. Szolt Szabo, ook het bedrijfsleven in hé.

De heer Szolt Szabo; ja, terug.

De heer Frits; maak je ook iedereen elke dag zo gelukkig?

De heer Szolt Szabo; nou in ieder geval thuis dat ik werk heb dus ze zijn allang blij dat ik niet thuis blijf.

De heer Frits; waren ze er bang over?

De heer Szolt Szabo; nee, dat niet maar mijn vorige baan was in Ierland en toen zat ik ook wel redelijk veel thuis dus daar waren ze wel bang voor dat het nu niet weer een fulltime baan zou worden.

De heer Frits; oké, en wat doe je?

De heer Szolt Szabo; ik ben zoals dat mooi heet vice-president public bij Cap Gemini in Nederland, het klinkt mooi maar het is in feite gewoon, ik wil niet zeggen laag bij de grond, maar normaal werk in de zin van dat ik moet proberen een gat te dichten voor Cap Gemini ze waren heel goed bij de ICT afdelingen waar ze sales deden maar iets hogerop kwamen ze niet en ik heb een netwerkje opgebouwd vanuit de kamer dus dat ga ik nu benutten.

De heer Frits; wat is het verschil, want je zat al in het bedrijfsleven, heb je even in de kamer gezeten, weer terug naar het bedrijfsleven, wat neem je daar dan van mee?

De heer Szolt Szabo; nou in ieder geval het netwerk wat ik al aangaf en dat is op zich wel prettig. Het is een moeilijke vraag want ik heb in de jaren '80 ook stage gelopen in de kamer dus ik wist enigszins hoe dat werkte dus ik heb toen al redelijk veel kunnen meenemen maar wat ik in ieder geval meeneem vanuit de kamer, niet zozeer richting mijn werk maar gewoon voor mezelf, zijn hele mooie extra ervaringen. Ik bedoel ik ben vroeger de wereld rondgevlogen vanuit het bedrijfsleven en vanuit mijn Tweede Kamerlidmaatschap woordvoerder Defensie Ontwikkelingsamenwerking ben ik ook de wereld rondgevlogen alleen dan kom je op plekken als Afghanistan, Irak, Mozambique, Bangla Desh, Srilanka en dat zijn plekken waar je als je gewoon business doet niet al te snel komt. Ik ben ook op de Antillen geweest inderdaad ja, Noorwegen geweest, ik ben overal geweest op plekken waar ik anders nooit was geweest en dat is een hele mooie extra ervaring met name ook op het vlak van ontwikkelingssamenwerking heb ik nu van dichtbij kunnen zien hoe groot de ellende is en dat heeft me alleen maar gesterkt in het beleid van de VVD dat je meer moet doen dan alleen maar putjes slaan maar zo snel mogelijk proberen werk te verschaffen aan mensen in de derde wereld samen met het Nederlandse bedrijfsleven.

De heer Frits; oké. Mevrouw Dekker, wat was nou het hoogtepunt van het ministerschap?

Mevrouw Sybilla Dekker; twee. Één, een andere ruimtelijke ordening via de nota Ruimte waardoor op nationaal niveau het kader wordt bepaald maar vooral ook de verantwoordelijkheid aan de provincies en de gemeenten wordt toegedeeld zodat ze binnen dat kader ook zelf hun invulling kunnen geven. Twee, de woningbouwafspraken die ik heb kunnen maken zodat met de gemeenten en de woningbouwcorporaties zodat er meer productie en meer woningen kwamen.

De heer Frits; neemt het zittende kabinet dat nou wel over, de huurliberalisatie natuurlijk niet maar?

Mevrouw Sybilla Dekker; nee, maar dat komt nog wel hoor. De heer...; ja? Vertel, wat weet u wat wij niet weten?

Mevrouw Sybilla Dekker; nou ja kijk, het kan niet zo zijn dat je de woningmarkt op slot zet en dat is nu gebeurd. Je kunt wel denken dat je dat niet hoeft te doen en het lijkt natuurlijk heel aardig 1,1% huurverhoging te hebben, gelukkig is dat alleen maar op inflatieniveau, maar dat is ver beneden het percentage wat mensen al betaalden dus het is een merkwaardige vreugde die nu ontstaat en als je tegelijkertijd wil zeggen tegen de woningbouwcorporaties dat ze ook zeg maar 750 tot 600 miljoen toch moeten ophoesten en je geeft ze niet de gelegenheid om ook te investeren dan krijg je de cirkel niet rond dus je moet. Dit gaat voorlopig gewoon vastlopen.

De heer Frits; ja, en daar kijkt u niet blij bij?

Mevrouw Sybilla Dekker; nee, even oefenen hoe dat is.

De heer...; en wat u ook doet is het voorzitten van het nieuwe ambassadeursnetwerk waarbij ik zag over vijf jaar moet 20% van de bestuurszetels door vrouwen zijn ingenomen? Kijk, now we talking business.

Mevrouw Sybilla Dekker; ja, dat gaan we ook bij de VVD doen dat snap je.

De heer Frits; 20% hoeveel moet er dan af?

Mevrouw Sybilla Dekker; hoeveel moet erbij! Kijk het is natuurlijk wel opvallend dat al onze commissies die we nu hebben ingesteld uitsluitend door kundige bestuurders heren zijn ingenomen, blijft u nog even zitten?

De heer Frits; ik blijf nog even zitten ja.

Mevrouw Sybilla Dekker; daar zouden we als VVD ook op moeten letten dus dat geldt ook voor het bedrijfsleven. Dit zijn 15 CEO's van grote bedrijven die het komende jaar en in hun eigen bedrijf een actieplan maken en voor de branche en als ambassadeur naar buiten treden om die doorstroming echt te bewerkstelligen.

De heer Frits; en daar wordt natuurlijk al heel lang over gepraat en u heeft gezegd er wordt nu al zolang over gepraat nu moeten we het maar regelen en anders quota?

Mevrouw Sybilla Dekker; desnoods quota heb ik gezegd en waarom? Omdat ik vind dat je eerst het in je business case, in je strategie, moet opnemen, dan moet je erover rapporteren, dan geldt de regel natuurlijk pas toe of leg uit en als het echt niet helpt dan gaan we eens even nadenken of we daar stevige maatregelen voor kunnen treffen.

De heer Frits; Bruno Bruins, het hoogtepunt?

De heer Bruno Bruins; jij dacht dat ik er geen had hé?

De heer Frits; nou ja, meestal hoor je toch van je eerste dag en je laatste dag dat zijn de enige dagen want de eerste dag dan ben je nog blij...

De heer Bruno Bruins; ik denk dat veel studenten blij worden van de regeling van de wet die deze september in werking treedt de meeneembaarheid van studiefinanciering all over de World dus dat je kan gaan studeren overal in de wereld met meedeneming van de Nederlandse studiefinanciering en dat betekent dat je iets leert niet alleen van een studie maar ook iets van een andere taal en een andere cultuur en die stimulans die kunnen Nederlandse studenten wel gebruiken, relatief weinig studenten gaan in het buitenland studeren dus ik hoop dat die wet deze maand door de Eerste Kamer komt.

En het tweede punt, weet je wat mij opviel? Dat er meer dan één miljoen mensen in Nederland eigenlijk nauwelijks kunnen lezen en schrijven en dat thema, misschien had ik dat eerder moeten weten vanuit Den Haag de andere kant van de lokale politiek maar ik wist het niet, dat thema dat aanpakken van die laaggeletterdheid volgens mij moeten we daar met elkaar een slinger aan geven. Het viel mij een beetje tegen, of het viel mij een boel tegen, dat daar in het regeerakkoord geen letter over is geschreven want één miljoen mensen die niet goed kunnen lezen en schrijven....

De heer Frits; daar is geen letter over geschreven nee, over analfabetisme geen letter over geschreven ja, even doordenken ja, heel goed.

De heer Bruno Bruins; ik wil het nog een beetje erger maken. Bij de Partij van de Arbeid hebben ze speciaal in de verkiezingstijd een verkiezingsprogramma

voor laaggeletterden gemaakt dan denk je toch dat zo'n thema wel een prominent plekje zal krijgen in een regeerakkoord, geen letter daarover, ik denk dat dat slecht is en ik denk dat we dit bij voorrang moeten aanpakken zorgen dat als je wilt samenleven en samenwerken moet je in ieder geval samen kunnen lezen en schrijven.

De heer Frits; ja, dat is grappig dan kun je het regeerakkoord lezen. Eske hoogtepunt?

Mevrouw Eske van Egerschot; nou, ik zei net al in mijn kamerwerk heb ik nederig genoten van de succesjes en de strijden die ik heb mogen leveren voor de ondernemingsraden, de accountants, de talk of towers en de financiële sector maar de hoogtepunten zaten eigenlijk stiekem buiten dat kamerwerk op die campagnes dat we met heel veel mensen uit deze zaal ook verkleumd stonden op die koude markten 's ochtends met veel regen en die heerlijke liberale humor ons iedere keer weer warm hield en dat waren mijn hoogtepunten.

De heer Frits; Szolt, Hoogtepunt?

De heer Szolt Szabo; twee hoogtepuntjes één persoonlijke dat is dat ik mocht wakduiken in Noorwegen met het Korps Mariniers dat was wel heel fijn. Wakduiken -15 graden met de ski's in het water.

De heer Frits; nuchter?

De heer Szolt Szabo; ik was toen wel weer nuchter ja, maar een echt ander hoogtepunt wat iets serieuzer is denk ik. Ik heb door middel van een aantal debatten en moties heb ik een aantal dingen kunnen aanzwengelen in het kader van de efficiëntie van de overheid, basisregistraties worden nu gekoppeld, digitalisering op verschillende overheidsniveaus wordt nu verder uitgewerkt maar we kunnen nog verder ik geloof dat Mark zei van de belastingen moeten omlaag dat kan alleen maar als je de overheid nog efficiënter blijft inrichten. Ik zag Gerrit Zalm zitten, die is nu geloof ik weg, oh nee, sorry Gerrit.

Één voorbeeldje, als je kijkt naar Engeland daar is de belastingdienst die is daar helemaal naar het bedrijfsleven gebracht daar is een bedrijf die int daar 600 miljard euro per jaar voor de Engels overheid voor denk ik iets van 60% van de totale kosten nou dat kun je ook bij andere ministeries doen, ik zal de naam van het bedrijf even niet noemen maar je kunt daarna bij hem

terugkomen, maar dat soort grote besparingen van honderden miljoenen per ministerie kunnen we hier ook doorvoeren maar dan moeten we wel serieus bovenop gaan zitten.

De heer...; helder. Hoogste tijd voor een volstrekt onbetrouwbaar verslag van dit gesprek.

Poppenspel.

Ja, meneer Szabo, het is niet toegestaan van op het podium één persoon in de zaal aan te spreken, daarvoor dient de borrelbar. Dames en heren, kijk je op het podium, kijkt u naar dat mooie gezelschap beginnen we te kijken rechts. Sybilla Dekker, prachtig gekleed, het jasje in de kleur van haar haren tien op tien! Bruno Bruins, helemaal in de kleur van zijn naam, tien op tien! Eske van Egerschot, ook bruin prachtig afstekend bij haar haar, tien op tien! En dan heb je Zsolt Szabo, streepjespak en een das PSV kampioen heeft dat niet gekocht, nee gekregen, netwerk. De makkelijkste vraag met het moeilijkste antwoord was die aan Eske: wat doe je nu? Dat is een hele simpele vraag wat doe je nu? Ik ben nu bij Corinte executive search. Wat onthoud u van het parlement? Liefde voor de mensen. Eske, de zaal was met verstomming voor die getuigenis, ik wil je maar één advies geven wordt verpleegkundige.

En dan komt dat dreigement aan de mannen van Sybilla Dekker, de vrouwen gaan de macht nemen dus bereidt jullie maar voor dat is de laatste keer dat we Frits op het podium gezien hebben. Het gaat zwart zien voor de mannen als Sybilla Dekker haar zin doordrijft dan ziet het zwart dat wordt gesponsord, door wie? Black en Dekker.

Het is tijd dat het debat eindigde want het dreigde over te gaan in moppen over mariniers, dus net op tijd heeft Frits gezegd de poppen. Dames en heren, u hebt het programmapunt gehoord van Bruno Bruins, verkiezingsprogramma voor laaggeletterden en dat is een prachtig idee, een verkiezingsprogramma voor laaggeletterden, VVD dus hou dan VVD en maak er niks anders van VVD, misschien is dat wat te lang. Rita Verdonk heeft gezegd houd dan alleen de V van Verdonk? Nee van Zanen.

Met deze tips zijn wij naar beneden, wij vinden hier dat daar een prachtig kwartet op het podium zat. De vorige, Atzo Nicolai, was zo gelukkig dat die in de Antillen is geweest maar Zsolt Szabo dat is andere koek die was in landen waar de conflicten zijn Afghanistan, Irak, Mozambique, Noorwegen en op de manier waarop hij het vertelde is hij alleen in Noorwegen geweest.

Dames en heren, wij geven het woord of aan Frits of aan Sybilla, ja oké.

De heer Frits; dames en heren applaus, Sybilla Dekker, Bruno Bruins, Eske Egerschot en Zsolt Szabo.

Dames en heren, wij gaan naar het derde blok. Het derde blok, sorry Sybilla het zijn twee heren, één een oud minister en de ander een oud staatssecretaris. Mag ik naar voren Hans Hoogervorst en Henk van Hoof. Zo, de oud staatssecretaris van Volksgezondheid? Nee, de minister van Volksgezondheid en de oud staatssecretaris van Sociale Zaken, en dat ben je eigenlijk ook hé Hans?

De heer Hans Hoogervorst; ja, dat ben ik ook geweest.

De heer Frits; wat was leuker?

De heer Hans Hoogervorst; nou minister is toch wel een stuk beter dan staatssecretaris ja.

De heer Frits; hoe komt dat nou?

De heer Hans Hoogervorst; omdat je de baas bent.

De heer Frits; en dat vindt jij leuk?

De heer Hans Hoogervorst; dat vind ik wel leuk, nou ja en ik had kijk als je een beetje een normale baas als minister hebt dan is staatssecretaris ook best leuk.

De heer Frits; maar die had je toen niet?

De heer Hans Hoogervorst; er zijn niet alleen maar normale mensen in Den Haag.

De heer Frits; nee,nee. Even heel hard nadenken wie er toen ook al weer minister was.

De heer Hans Hoogervorst; ik heb er twee gehad toen.

De heer Frits; waren ze allebei...?

De heer Hans Hoogervorst; allebei van de Partij van de Arbeid.

De heer Frits; nee dat dan weer wel. Alweer een tijdje nu minister af, werkeloos is dat zo? Wat doe je dan?

De heer Hans Hoogervorst; als staatssecretaris van Sociale Zaken vroeg ik me altijd af waarom we zoveel werklozen we in ons land hadden maar nu weet ik het.

HD; nu weet je het, vertel.

De heer Hans Hoogervorst; nou het is best lekker.

De heer Frits; aha, zo, en daarvoor moest je eerst minister worden?

De heer Hans Hoogervorst; ik had toch eerst een boekje voor laaggeletterden moeten lezen of zo.

De heer Frits; en hoe lang ben je van plan om deze situatie zo te houden?

De heer Hans Hoogervorst; nou ik denk dat het ook dragelijk is omdat ik wel een hopelijk vooruitzicht heb dat daar een einde aan komt.

De heer Frits; kan je daar iets over zeggen?

De heer Hans Hoogervorst; nee.

De heer Frits; in de krant stond dat je naar de AFM ging?

De heer Hans Hoogervorst; nou dat moeten we allemaal nog bezien maar ik hoop wel dat er binnen een week of vier wat duidelijkheid komt maar dat weet je nooit.

De heer Frits; dat moet je een beetje afstemmen met Sybilla Dekker dat dat niet tegelijkertijd naar buiten komt hé al dat nieuws, die komt namelijk half juni met nieuws.

De heer Hans Hoogervorst; mijn streven is dat de benoeming voor het verschijnen van het rapport gedaan is.

De heer Frits; is daar een speciale reden voor?

De heer Hans Hoogervorst; nou, ik ga het daar nog even met Sybilla over hebben.

De heer Frits; Henk van Hoof, ook al weer een tijdje staatssecretaris af, wat doe jij nu?

De heer Henk van Hoof; ik durf het na alles wat Mark heeft gezegd over het management in het onderwijs bijna niet meer te zeggen want ik ben nu voorzitter van een grote groep voortgezet onderwijs scholen in Limburg en probeer daar al die dingen te bereiken die Mark in Den Haag probeert te bereiken, ik doe het gewoon op het werkveld.

De heer Frits; ja, want ga er eens op in dan want Mark die zegt al die managementlagen, de scholieren die niet meer weten wie hun directeur is want die zit ergens op een kantoor, is dat bij jullie ook zo?

De heer Henk van Hoof; nou ja je komt dat wel tegen inderdaad, je komt daar hele erge dingen tegen. Ik zal het meest erge voorbeeld geven wat ik meegemaakt heb. Ik ben bezig op dit moment om al die scholen te bezoeken en was op één van die scholen en zei tegen die directeur van kom laten we die school eens rondlopen, in de lerarenkamer gaan zitten, de conciërge praten, de kantinejuffrouw dan hoor je wat er leeft, en we hadden een paar uur door die school gelopen en toen kwamen we terug en toen zei ik tegen hem goh dat is eigenlijk wel leuk zo door die school dat ga ik vaker doen.

Dat is dus waar Mark gelijk heeft dat het gelijktijd heel interessant is om met die docenten te praten die allemaal zeer gemotiveerd zijn om die kinderen les te geven en soms discussiëren ze of dat moet recht toe recht aan in de klas of via eigen competenties ontwikkelen via allerlei andere programma's, ze klagen heel veel over wat er uit Den Haag allemaal over ze heen gegooid is dus het is goed dat die mensen van de Partij van de Arbeid gaan kijken wat ze allemaal tot stand hebben gebracht in het verleden maar wat mij zeer aanspreekt is dat ze dat gesprek allemaal eindigen met de mededeling en toch heb ik de mooiste baan van de wereld. En dat is denk ik ook zo, als je kijkt naar wat er gebeurt op die scholen hebben ze echt een mooie baan.

De heer Frits; oké. Jij bent staatssecretaris van Defensie geweest, je bent staatssecretaris van Sociale Zaken geweest, nu zit je in het onderwijs, je bent nogal veelzijdig?

De heer Henk van Hoof; ja, dank je wel.

De heer Frits; dat mag toch wel eens een keer gezegd worden?

De heer Henk van Hoof; jawel nee maar kijk ik denk dat je wat je natuurlijk wel geleerd hebt in zowel in de kamer maar ook daarna op al die posten dat je weet hoe je met organisaties om moet gaan, dat je weet waar de belangrijke punten in het besturen zitten, Frits dat hoeft ik jouw allemaal niet te vertellen dat weet je ook allemaal hartstikke goed.

De heer Frits; jawel, maar voor hun. Betekent het nu dat je nu zegt van ik probeer het nu weer in de praktijk te brengen, is de politiek daarmee voorlopig even voorbij?

De heer Henk van Hoof; nee, de politiek is niet voorlopig voorbij, politiek is wat mij betreft definitief voorbij.

De heer Frits; was dat de afspraak thuis?

De heer Henk van Hoof; nee, het hoeft niet. Het is heel bewust, ik heb het 15 jaar gedaan ik heb een verschrikkelijke mooie tijd gehad in allerlei posities. Ik vind het heel plezierig nu weer ik zou bijna zeggen op de werkvloer te staan daar daadwerkelijk mee bezig te zijn en af en toe nog eens terug te kijken naar wat er in politiek Den Haag gebeurt, op enige afstand letterlijk en figuurlijk, en dan zie je toch wel hele leuke dingen. Ik bedoel het kabinet gaat het land in, gaat met de burgers praten, dat betekent dat mevrouw Vogelaar in een nieuw opgebouwd huis in een achterstandswijk gaat slapen.

De heer Frits; dan weet je meteen wat het probleem is.

De heer Henk van Hoof; en tegelijkertijd zie je dat men allerlei voorschotten neemt op het gesprek wat nog moet gebeuren en alles weer gaat regelen en organiseren dus ik denk dan dat kabinet moet gaan regeren, soms denk ik wel eens bij mezelf laat ze maar lekker praten want dan komt al die ellende niet over ons heen.

De heer Frits; Hans Hoogervorst, het hoogtepunt?

De heer Hans Hoogervorst; ja ik denk toch wel de invoering van de zorgverzekeringswet, ik kan me het moment nog heel goed heugen na een debat van ik denk 13 uur in de Eerste Kamer, iedereen onderschat die Eerste

Kamer altijd, de debatten in de Tweede Kamer zijn zwaar maar in de Eerste Kamer moet je echt vanuit de heup schieten en heb je met hele eigenwijze mensen te maken die hun carrière al hebben afgerond dus niet meer zo genegen om allerlei afspraken met je te maken. Dat waren zware debatten en dat was toen om 24.00 uur afgelopen en toen ben ik met Hannie van Leeuwen, die mijn geduchte opponent was hoewel ze lid van een regeringspartij was maar dat was haar niet altijd even duidelijk.

De heer Frits; maar dat lag niet aan de volksgezondheid of wel?

De heer Hans Hoogervorst; nou, dat is overigens een vrouw met veel chronische kwalen en die laat zien dat je ook met chronische kwalen nog heel hard kunt werken en na afloop hebben we toen, dat vond ik toch wel het hoogtepunt, dat we daar een paar stevige jonge jenevers hebben gedronken.

De heer Frits; kijk, dat is het beste medicijn nog steeds.

De heer Hans Hoogervorst; absoluut, dat mocht ik toen niet zeggen.

De heer Frits; heel kort nog even Henk, hoogtepunt?

De heer Henk van Hoof; je weet ik kwam wat later en het kabinet stopte wat vroeger dus ik moest ook weer wat eerder weg. Dat betekent dat niet alles...

De heer Frits; dat heb ik ook altijd geprobeerd bij mijn baas, ja ik mag wat eerder weg want ik ben wat later gekomen.

De heer Henk van Hoof; maar dat betekende Frits, het was de inleiding. Het betekende dat een aantal dingen niet helemaal afgemaakt konden worden, wat ik af kon maken was wat niet op de voorpagina van de krant komt een veel simpelere ARBO wet, Arbeidsomstandighedenwet met veel minder regels en veel meer vrijheid. Maar wat natuurlijk wel leuk is, en dat is een beetje nagenieten nog, dat als je dan alles voorbereid hebt om die open grens te organiseren het volgende kabinet dat binnen kan halen en wat nog veel leuker is is dat als Mark die wet Werken Bijstand opgezet heeft, daar hebben we de afgelopen jaren hard aan getrokken om ervoor te zorgen dat die mensen dan ook echt uit die wet komen uit die bijstandswet komen en aan het werk gaan.

Als je dan deze week leest dat die wet hartstikke effectief is op dat moment dat je die mensen aanspreekt gaan ze vanzelf aan de slag, dus blijven aanspreken en uit die uitkering halen.

De heer Frits; het blijft de VVD hé, dat partij van werken.

De heer Henk van Hoof; ja, precies, het is de beste sociale zekerheid overigens Frits Bolkestein riep dat al.

De heer Frits; we gaan de poppen weer aan het werk zien.

Ja, als je ons bezig hoort dan zul je wel denken die poppen zitten in de Eerste Kamer. We hebben Hans Hoogervorst gehoord dames en heren, hij is werkeloos en het is best lekker en dan werden wij gevraagd voor humor. Maar hij is eerlijk geweest je bent minister dus dan ben je de baas, ja dat is heel mooi gezegd. Henk van Hoof hoe die zijn leven is gelopen, voor Frits is dat niet logisch voor ons wel, eerst defensie, dan sociale zaken, nu onderwijs kijk heren stel je voor je bent 4 jaar dan krijg je een geweer, defensie, op 5 jaar zegt je moeder je moet de chocolade delen met iedereen, sociale zaken, en op 6 jaar ga je naar school, dat parcours heeft hij nu pas doorlopen.

Maar Henk van Hoof was al deze middag hier ging naar het stadhuis bij burgemeester Opstelten en zegt willen we eens door Rotterdam lopen? Door Rotterdam gelopen, kantine bezocht en uiteindelijk zei burgemeester Opstelten burgemeester van Rotterdam is de mooiste baan ter wereld, zeker als ze denken dat het Amsterdam is. Ik begrijp het nog altijd niet meneer Opstelten dat u bent blijven zitten toen die fout werd gemaakt.

Maar goed we hebben hier twee heren gehoord Hans Hoogervorst kijk ik hoop dat de pers niet meldt dat hij het best lekker vind werken ons wellicht morgen uit het stelsel dus als u een baan hebt geef ze aan de ene hebt u nog een baan geef ze aan de andere. In ieder geval ze zitten daar mooi op de bank bij elkaar heren, dank voor de komst, jullie krijgen de bloemen, jullie zijn de enige gasten die niet gezegd hebben we zijn in een ander land geweest.

De heer Frits; dames en heren, voordat ik ze laat gaan wil ik graag even het woord geven aan onze voorzitter Jan van Zanen.

De heer Jan van Zanen; ik wil eerst iets zeggen, dames en heren, tegen Henk. Henk het was jaren '80, kamercentrale Den Helder heette dat toen nog, Igis Schage toen was er ook zo iets toen ging de partij er nog over wie zich kamerkandidaat wilde stellen, dat is nu anders geregeld geloof ik, en toen zei jij, jong broekie was ik, wil jij niet in ik wil dolgraag in de Tweede Kamer zolang kennen wij elkaar al helemaal dus van die andere kant. Henk heeft daarna ruim 15 jaar als parlementariër en staatssecretaris de VVD in de voorste linies

gediend. En voordat hij in de Kamer kwam, daar kende ik hem eigenlijk van, had hij al een carrière als marineofficier en niet te vergeten vakbondsbestuurder achter de rug. Henk, gedegen woordvoerder in de Kamerfractie, misschien niet altijd in het volle licht van de publiciteit maar de partij kon altijd een beroep op je doen. Toen zat ik in een andere rol en toen heb ik je ontmoet en toen hebben we je gevraagd om weer staatssecretaris te worden. \het beste is dan dat je dat achter de schermen wil doen in een stad als Utrecht dan moet je dat vooral in de volle openbaarheid doen en dat hebben we gedaan voor Graaf Floris buiten, niemand die het zag, en je hebt met succes dat gedaan.

Twee staatssecretariaten van Defensie en Sociale Zaken en je hebt toen ook belangrijke wetgeving tot stand gebracht en een aantal belangrijke beslissingen genomen. Voor al die zaken, meneer Henk van Hoof heeft het hoofdbestuur besloten jou te erkennen en te herkennen en te waarderen door jouw de Stikker plaquette toe te kennen, Henk van harte gefeliciteerd.

En dames en heren, dan mag ik ook iets tegen Hans zeggen. Hans, je ziet het nu ook bijna letterlijk, jij hebt werkelijk een glanzende carrière gemaakt, je hebt de partij in heel veel functies gediend en je bent nog jong dus je kunt nog heel lang mee, dat heb je me ook beloofd trouwens. In jouw parlementaire loopbaan en als Kamerlid en bewindspersoon was je net een bokser, je kon uitdelen maar je kon ook incasseren, je was een ghortrider voor Frits Bolkestein maar ook zelf ben je echt een liberaal van vlees en bloed.

Je hebt een lange staat van dienst, let op. Fractiemedewerker, Kamerlid, financieel woordvoerder, staatssecretaris van Sociale Zaken, minister van Financiën, minister van Economische Zaken en minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport en vooral in die laatste functie, het kwam ook net al even aan de orde, heb je een hele grote klus geklaard het tot stand brengen van de Zorgverzekeringswet en dat is werkelijk een zeer bijzondere prestatie. Voor al die grote verdiensten, voor al die betekenis en voor alles wat nog komt hebben wij als hoofdbestuur besloten ook jou de Stikker plaquette toe te kennen, van harte gefeliciteerd.

De heer Frits; gefeliciteerd heren. Ja, kan er nu eigenlijk nog maar eentje komen hé in dat laatste blok. De man die de Van Dale heeft verrijkt met Zalmnorm en Zalmkit, weet u nog die kreeg u toen een Zalmkit dan kon je vast wennen aan de euro, die kreeg je gratis, dat is ook het enige wat we gratis van hem hebben gehad. Kijkt u even naar me mee naar een filmpje: 'Zalmsnipers'.

..... de heer Gerrit Zalm; nee, ik ben me nu aan het oriënteren op iets anders.

De heer Frits; samen met Hans Hoogervorst?

De heer Gerrit Zalm; nee, die Hans die heeft zo zijn eigen circuit en ik heb een eigen circuit.

DH: maar het is niet dat jullie gewoon zeggen goh, hoe is het met jou wat heb je gedaan vandaag?

De heer Gerrit Zalm; nee, we spreken elkaar wel, jazeker, we hebben natuurlijk ook jarenlang met elkaar opgetrokken. Eerst was Hans mijn financieel woordvoerder en daarna zijn we natuurlijk jarenlang collega's geweest in het kabinet en daar heeft zich ook een vriendschap uit ontwikkeld.

De heer Frits; iki zei het net al, Zalmsnip, Zalmnorm, Zalmkit, wat was nou het hoogtepunt?

De heer Gerrit Zalm; de eerste week.

De heer Frits; de eerste week? Zo, heb je die maar vast gehad.

De heer Gerrit Zalm; toen moest de miljoenennota worden gemaakt in één week tijd en toen heb ik dat hele systeem in die miljoenennota gestopt en dat had bijna niemand in de gaten denk ik. En verder heb ik dan twaalf jaar kunnen beetje uitzeilen zo.

De heer Frits; u heeft in verschillende kabinetten gezeten, welke van die drie vond u nou het meest prettig?

De heer Gerrit Zalm; nou als we Balkenende twee en drie even als één nemen vond ik het laatste kabinet verruit het meest bevredigend omdat we toen een enorm hervormingsprogramma hebben kunnen doorvoeren want er was al veel voorbereid, ook onder paars, de ziektekosten was voorbereidend werk gedaan maar een echte beslissing was niet genomen, WAO was her en der advies gevraagd maar ook geen echte beslissingen.

De bijstandswet was ook nog niet echt in zijn goede vorm doorgevoerd en dat is allemaal gebeurt onder Balkenende die tijd, onder het laatste kabinet met CDA en nog een aantal dingen meer, VUT prepensioen hervorming, belastinghervorming voor het bedrijfsleven, administratieve lasten, dus toen

konden we echt veel meer tempo maken met de hervormingsagenda dan onder paars één en twee.

De heer Frits; dus u liet het beter achter voor Bos dan dat u het kreeg van Kok?

De heer Gerrit Zalm; nou ik zat er zelf in de eerste twee kabinetten ook bij en toen hebben we ook al vorderingen gemaakt maar het kwam echt in een stroomversnelling, naar mijn mening die hervormingsagenda, in de laatste twee kabinetten.

De heer Frits; hoe doet uw leerling het eigenlijk?

De heer Gerrit Zalm; dat moet u aan Mark Rutte vragen?

De heer Frits; ik dacht meer aan Bos?

De heer Gerrit Zalm; ja. Maar ik ga daar niet over oordelen.

De heer Frits; oké, u zegt van ik ben nu echt helemaal uit de politiek ik heb er ook geen mening meer over?

De heer Gerrit Zalm; kijk, er zijn twee mogelijkheden. Of ik bekritiseer mijn opvolger, en dat vind ik niet chique, of ik prijs hem en dan krijg ik weer last met Mark Rutte.

De heer Frits; en dat klopt ook niet, ja.

De heer Gerrit Zalm; het is altijd fout.

De heer Frits; die poppenspel;er die we hebben hé, dat komt door u hé.

De heer Gerrit Zalm; nou ja, ik heb hem aanbevolen ja. Ik heb hem in Roermond meegemaakt bij de grote Jos van Rij schow tijdens de laatste campagne en ik vond het geweldig dus ik zei die moeten we ook een op een landelijke ledenvergadering erbij halen.

De heer Frits; niet wetend dat dat vanavond zou zijn natuurlijk? Benieuwd wat die gaat zeggen?

De heer Gerrit Zalm; ja.

De heer Frits; laten we gaan vragen dan.

Dames en heren, u hebt een heel eerlijk antwoord gehoord van Gerrit Zalm, wat was het hoogtepunt? En hij sprak zoals een jonge die de liefde ontdekt, de eerste week. En de tweede week zei de geliefde ben je weer daar? Het was een antwoord uit het hart. Kijk, wij staan aan de zijlijn en we kunnen twee dingen doen, ofwel bekritisieren we Gerrit Zalm ofwel prijzen we hem? Als we hem bekritisieren krijgen we moeilijkheden met Mark Rutte en als we hem prijzen dan zijn we chique.

Dit was tot nu toe het meest serieuze interview wat die ooit heeft gegeven want hij voelt wat er aan komt. We hebben reeds twee speeches gehad van Jan van Zanten, misschien komt er nog een derde toespraak van Jan van Zanten. Er is net een fax teruggekomen van de Koninklijke familie, meneer van Zanten twee toespraken per avond is meer dan genoeg.

Niet wij maar Gerrit Zalm bepaald de norm. Wij gaan naar beneden, dank u wel, wij hebben overdreven vandaag. Ik wil mij verontschuldigen want ik heb verteld van Gerrit Zalm dat is overdreven excuseer, want ik heb verteld over Jan van Zanten is overdreven excuseer, wat ik heb gezegd van Mark Rutte dat is juist. Als jullie straks naar huis gaan en jullie liggen in bed en er wordt gebeld en je denkt dat kan iedereen zijn en er wordt drie keer gebeld en je staat recht en je zegt wie is daar? Dan is het Mark Rutte. Waarom komt u bellen? Ik vind de weg naar Rotterdam niet. Laat hem niet alleen staan, bel een verpleegkundige dan, wij zijn weg goedenavond en tot ziens.

De heer Frits; dank je wel Armand. Het zal u ongetwijfeld enorm verbazen maar ik ga het woord geven aan onze voorzitter, hoe heet die ook al weer? Jan van Zanen.

De heer Jan van Zanen; dag Gerrit. Wat zullen wij die lach missen. We hebben de beelden en de geluiden net weer langs zien komen en hebben jou enorme staat van dienst weer gehoord. Langstzittende en werkende uitzeilende minister van Financiën. Fractievoorzitter en lijsttrekker in een lastige periode 2002-2003. een man waardoor anderen, en met veel liefde ook, niet eens over worden gemaakt maar ook iemand die soms prestaties van welhaast Olympisch formaat teweeg bracht. De man bijvoorbeeld van 1 miljard. Iemand ook, en dat zeg ik ook uit eigen ervaring, die de emotie en de eenvoud in de politiek bracht. Een man die het verdient om daarvoor door zijn politieke partij geëerd te worden.

Dames en heren, met heel veel genoegen wil ik u namens het hoofdbestuur voorstellen aan u, 122^e Algemene Vergadering hier in Rotterdam te besluiten, om onze Gerrit Zalm te benoemen tot erelid van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie.

De heer Frits; even wachten gewoon, even genieten en even kijken naar al die mensen. Ik wil eerst nog even het woord geven aan Mark Rutte.

De heer Mark Rutte; ik mocht een paar minuten iets zeggen en ik wil ook iets zeggen tegen al die andere mensen die vanavond afscheid nemen, het was wel een hele groep als je net al die foto's voorbij zag komen Gerrit. We zaten naast elkaar en we zeiden tjonge wat een enorme club die uit de actieve politiek weggaat en dat zijn allemaal mensen die een ongelooflijke bijdrage hebben geleverd om de successen van de VVD in de afgelopen jaren vorm te geven en er is gewoon ongelooflijk veel gebeurt.

Als je kijkt sinds paars één, dus na het einde van Lubbers drie wat toch een heel moeizaam kabinet was, wat in veel opzichten doet denken ook aan het kabinet wat er nu zit, toen zijn wij weer gaan meeregeren vanaf paars één en er is ongelooflijk veel gebeurt. Er is heel veel gebeurt op het gebied van de staatsfinanciën, er is heel veel gebeurt op het gebied van de sociale zekerheid, van de gezondheidszorg. Belangrijke onderwerpen, ook voor ons liberalen, waar het gaat om euthanasie, om abortus, om gelijke behandeling, het homo huwelijk, stamcel onderzoek, helaas op dat terrein nog niet genoeg maar op veel van die onderwerpen is voortgang geboekt en ik wil hier vanavond ook als fractievoorzitter van de Tweede Kamerfractie al die mensen die daar een bijdrage aan hebben geleverd, die bewindslieden, al die kamerleden daarvoor ongelooflijk bedanken dus dat in allereerste plaats, zeer bedankt.

Gerrit, we zullen je, dat zie je vanavond ook aan de ongelooflijk spontane reactie op het erelidmaatschap, ongelooflijk missen. Je bent 12 jaar zichtbepalend, beeldbepalend geweest voor de politiek in Nederland en beeldbepalend geweest voor de VVD. Je bent de langst zittende minister van Financiën van Nederland, je was verantwoordelijk voor een strak en nieuw begrotingsbeleid. Onder jouw ministerschap is de euro ingevoerd, je voerde een nieuw belastingstelsel in, het gebruikersdeel van de OZB werd door jou afgeschaft, je was lijsttrekker, je was fractievoorzitter en natuurlijk minister van Financiën, en eigenlijk, dames en heren laten we gewoon heel eerlijk zijn, in de laatste twee kabinetten was jij gewoon de minister-president.

Maar bovenal ben jij gewoon een heel bijzondere man. Humoristisch, wars van dikdoenerij, op en af kettingroker, fanatiek detective kijker, we hebben een film gezien je bent flipperaar en computerspelletjesfanaat, meer avond- dan ochtendmens ontdekte ik toen wij het eerste gesprek hadden en jij mij vroeg voor het kabinet 's morgens half negen, althans peilde polste voor een kabinetspost, dat duurde twintig minuten het was een heel warrig gesprek en ik heb drie weken niets meer gehoord en toen belde je ga dus naar Sociale Zaken de Geus krijgt de WAO en jij de bijstand, ik denk het zal wel het lijkt me leuk. Maar eerlijk gezegd na dat gesprek van twintig minuten 's morgens om half negen, ik begreep later dat je niet zo vroeg afspraken moest maken maar ja wist ik veel het leek mij handig voor ik naar het werk ging, maar goed ik ben er dus achter gekomen je bent geen folderaar heb we ook gezien hé, je bent overigens later nog wel gaan folderen voor die verkiezingen maar je bent geen folderaar.

Maar wel een belangrijk en toegankelijk politicus. Je bent ook, en dat heb ik persoonlijk ervaren, een coach van nieuwe politici. Ik heb ongelooflijk veel van je geleerd en ik leer nog steeds van je. Je bent Il Duro in Europa maar een warm mens in het echte leven, iedereen kan dat getuigen. En ook geen man van variabelen, toen Annet Nijs wegging merkte ik toen jij zei we denken erover dat jij naar Onderwijs moest, toen zei ik daar zal ik ook over nadenken, toen zei je dit was een mededeling en geen verzoek. Ik begreep toen dat als je onder 40 bent en geen minister moet je niet zeuren.

Gerrit ik zal jou persoonlijk ook zeer missen, we hebben gelukkig nog steeds heel goed contact en dat zetten we voort, maar ik spreek namens heel veel mensen in en buiten deze zaal als ik zeg dat heel veel mensen jou ook gewoon in het dagelijkse politieke leven enorm missen, zowel vanwege je beleidsdaden als vanwege de persoon die je bent. Ik bedank je voor je persoonlijke steun, voor je vriendschap en voor je vertrouwen, ik zeg tegen je vrouw bedankt dat we je 12 jaar hebben mogen lenen ze heeft je nu weer terug en wat mij betreft Gerrit is het erelidmaatschap absoluut bedoeld voor mensen zoals jij en ik feliciteer je er zo zeer mee, ik bedank jou ongelooflijk voor het werk dat je hebt gedaan en ik bedank in jou al de VVD politici die vanavond afscheid nemen van de actieve politiek, ongelooflijk bedankt.

De heer Gerrit Zalm; ik ben natuurlijk echt zeer vereerd en geroerd dat dit mij gebeurt, dat ik erelid van de VVD mag worden want ik ken ook de andere ereleden dus dat is toch wel heel spectaculair.

Belangrijkste is wat ik wil zeggen is dat ik natuurlijk zelf de VVD enorm veel dank ben verschuldigd dat men mij ooit gevraagd heeft in '94 zonder enige

politieke ervaring om minster van Financiën te worden en Frits was daar de personificatie van die heeft mij durven benoemen, iemand die niet uit de Tweede Kamer kwam, niet uit de politiek kwam, op een hele zware post en hij gaf me ook nog de mededeling mee en als het niet gaat dan blaas je de boel maar op, dus er was ook een redelijk ruim mandaat om het zomaar te zeggen.

Wat mij ook is opgevallen is dat ik kwam dan voor heel veel VVD 'ers gewoon als pure nieuweling, de meeste mensen wisten niet eens dat ik van de VVD was, kwam ik op bijeenkomsten en van meet af aan ben ik altijd met veel hartelijkheid, warmte en vertrouwen ontvangen en dat is ook een hele bijzondere eigenschap van de VVD. De VVD kent twee soorten baden, warme baden en af en toe bloedbaden maar die warme baden daar heb ik van genoten en die bloedbaden waren altijd maar heel kort van stof en zo moeten we het ook houden.

Ik wil iedereen hartelijk bedanken ook voor de zeer spontane reacties in de zaal, als ik dit meemaak ja, dat is ook een gevoel van ik hou van u maar u houdt ook van mij, dank u wel.

De heer Frits; lieve Gerrit van harte gefeliciteerd en zo is het inderdaad. Dames en heren wij gaan er nu voor dit onderdeel een einde aan maken want we hebben eindelijk weer eens een goede reden voor wat te gaan drinken op ons nieuwe erelid en ik weet zeker dat u daar allemaal aan meedoet. U kunt hem straks feliciteren, ik wil in ieder geval iedereen bedanken die aan deze avond heeft meegewerkt, nogmaals al die 25 mensen die afscheid hebben genomen die zijn we dank voor de afgelopen jaren, velen zien we natuurlijk weer terug net als u om te beginnen straks aan de bar, tot ziens.

Zaterdag 12 mei.

De heer Jan van Zanen; dames en heren, ik heropen de 122^e Algemene Vergadering hier in Rotterdam, leuk dat u er nog bent, dat u er weer bent, nog steeds bent of opnieuw bent of alsnog bent en we gaan vanmiddag het laatste deel van deze algemene vergadering doen na gisteravond en na vanochtend de deelsessies en ik geef om te beginnen, en hij mag langzaam aan komen lopen ik ben clement, ik geef nu graag het woord aan de fractievoorzitter in de Eerste Kamer Uri Rosenthal.

De heer Uri Rosenthal; dank je wel Jan. Dames en heren ik sta hier met een instrument dat mij niet altijd zo geliefd is namelijk aan de linkerkant een sandaal en dat heeft alles te maken met het feit dat mijn naar links vergroeide teen nu eindelijk op de goede rechtse plek is gezet. Maar ik voeg eraan toe, ik moet dat zeggen, links stribbelt nog steeds een beetje tegen maar dat zal volgende week wel eindelijk goed zitten.

Dames en heren, de politieke verhoudingen zijn veranderd en daarmee hebben ook wij in de Eerste Kamer volop te maken. Einde vorig jaar, werden we geconfronteerd, dus in december vorig jaar, met een manoeuvre van het CDA, Partij van de Arbeid en de ChristenUnie om een aantal wetsvoorstellen bij ons controversieel te verklaren. Dat is chique Eerste Kamertaal voor niets meer eraan willen doen. En dat was gewoon een platte politieke manoeuvre van die partijen. Want ze maakten zich daarmee tot de spreekbuis van de latere regeringscoalitie, die er op dat moment nog niet eens was. Het absolute dieptepunt, werd gisteren ook even aan gerefereerd door Cybilla Dekker, was het stopzetten van het bij ons aanhangige wetsvoorstel voor de huurliberalisatie. Dames en heren, wij laten het er met die merkwaardige gang van zaken rond controversieel verklaring van wetsvoorstellen in de Eerste Kamer niet bij zitten en wij zullen vanuit de Eerste Kamerfractie daarover in het najaar het debat verder aangaan.

In de opmaat naar de Provinciale Staten verkiezingen gebeurden ook vreemde dingen. Ik kondigde bij die opmaat aan dat de Bos-belasting, de extra belasting voor AOW-ers met een bescheiden pensioen, er wat ons betreft in de Eerste Kamer niet door zal komen. Premier Balkenende, hij zei later dat het was in zijn rol van CDA verkiezingsprogrammameider, premier Balkenende kwam toen ineens met het verwijt dat wij politieke spelletjes speelden. Het leek er zelfs op dat hij eigenstandig de functie en rol van de Eerste Kamer wilde beperken. Bij het debat over de regeringsverklaring in de Eerste Kamer begin april hebben we dat recht gezet. En dat was echt nodig.

Bij de Statenverkiezingen van 7 maart hebben we een heel behoorlijk resultaat geboekt met zijn allen. En de VVD zal in de komende periode de tweede partij in de Senaat zijn, en de grootste oppositiefractie in die Senaat. En dames en heren, de regeringscoalitie zal waarschijnlijk net een meerderheid hebben: zoals het er nu naar uitziet, 39 van de 75 zetels. Nu gaat het in de Eerste Kamer soms wat anders dan in de Tweede Kamer en wij weten bijvoorbeeld dat het CDA in de Eerste Kamer, dus de Eerste Kamerfractie van het CDA, bij een centrum-rechts kabinet de gewoonte heeft om naar links te gaan hangen, en bij een centrum-links kabinet dat er nu is, zoals Balkenende IV, naar rechts gaat hangen, zagezegd ik zeg het maar in huiselijke taal, van Hannie van Leeuwen naar Hans Hillen en dat is voor ons een wenkend perspectief.

Wij lopen ook in de Eerste Kamer niet weg voor onze oppositierol. Wij zullen van onze kant geen oppositie voeren om de oppositie. Maar slechte of onuitvoerbare voorstellen zullen wij niet steunen. Wij zijn de Kamer van reflexie, én we zijn de kamer van heroverweging en we zitten er met onze nieuwe fractie straks niet voor niets. Als plannen van de regering de verkeerde kant op dreigen te gaan, zullen ook wij vroegtijdig daartegen waarschuwen, of het nu de Bos-belasting of de wetgeving voor algemeen generaal pardon is.

Ons land, dames en heren, is door Balkenende IV in de wachtstand is gezet. De regering is honderd dagen aan haar Ronde van Nederland bezig en het schiet niet erg op met het regeren van ons land. Het land staat ook voor de langere termijn stil het gaat de keuzes uit de weg, geen kernenergie, de terrorismebestrijding weggestopt bij twee ministeries, en geen vermindering van het aantal bestuurders ook niet waar het het aantal bewindspersonen betreft.

Er is natuurlijk die wachtstand maar is natuurlijk ook bij ons de afgelopen periode, ondanks die wacht, toch wel nog het een en ander aan wetgeving gepasseerd. Soms met onze instemming, soms ondanks tegenstand van onze kant. Net op tijd is bij ons de verlaging van de vennootschapsbelasting er doorheen gekomen. Wij vinden dat een wetvoorstel waarover ontzettend getreuzeld wordt en gezeurd wordt, vooral van de kant van het CDA, komende week nu eindelijk erdoorheen moet namelijk de modernisering van het waterschapsbestel, dat zijn van die wetsvoorstellen waarvan wij vinden die moeten erdoor.

We hebben ons, helaas tevergeefs, fel verzet tegen het wetsvoorstel dat een inkomenstoeslag geeft aan alleenstaande ouders met een deeltijd baan. Dat heet, ik weet ook nog steeds niet waar het vandaan komt, maar dat heet de wet Wasalo en die wet klinkt heel sympathiek, waar het de inhoud betreft, maar het is peperduur en voegt de zoveelste toeslag toe aan de toeslagenmanie in ons land. Wij hebben daar dus tegen gestemd maar het heeft niet mogen baten.

Op dit moment heb ik een ergerlijk voorbeeld van onzorgvuldig overheidshandelen waarmee wij in de Eerste Kamer te kampen hebben, en dat is de invoering van het Burger Service Nummer. Dat Burger Service Nummer komt in de plaats van het sofi-nummer, u wel bekend. Het wetsvoorstel is bij ons in de Eerste Kamer nog volop in behandeling. Maar intussen krijgen alle burgers steeds meer formulieren toegestuurd, u ook waarschijnlijk, waarop dit Burger Service Nummer al als een voldongen feit vermeld staat. Laat het duidelijk zijn: dat heeft geen wettelijke grondslag totdat de Eerste Kamer daar ja tegen heeft gezegd. Op instigatie van onze fractie is er een brandbrief naar de minister van Binnenlandse Zaken gegaan. Als zij niet snel terzake komt, overwegen wij vanuit de Eerste Kamerfractie een interpellatie hierop aan te vragen. Ik zeg u met nadruk de minister speelt hoog spel, want het is de vraag of al die formulieren, inclusief de beruchte blauwe formulieren, wel volledig rechtsgeldig zijn?

De binnenlandse agenda mag dan tot nader order bijna leeg zijn Europa draait gewoon door. Wij besteden daar vanuit de Eerste Kamerfractie veel aandacht aan, vanuit de gedachte: je kunt er niet vroeg genoeg bij zijn. Voorbeeld: het werk- en wetgevingsprogramma van de Europese Commissie. Daar is vanuit onze Eerste kamerfractie door bijvoorbeeld Willem Hoekzema en Ankie Broekers buitengewoon zwaar aan gewerkt en dan zie je messcherp waar Europa wel en waar Europa geen zin heeft. Wij zijn tegen de ongebreidelde expansie van het aantal agentschappen die Brussel in de lidstaten neerzet. En we zien weinig bijvoorbeeld ook in een ander troetelkindje van Brussel het Europees Technologisch Instituut.

Meneer de voorzitter, liberale vrienden en vriendinnen, in de Eerste Kamer oordelen wij en ook andere fracties expliciet vanuit onze beginselen. Wij ook dus, en bij ons staan uiteraard onze liberale beginselen, en mag ik het zeggen, onze liberale idealen voorop. Dat zal de komende tijd ook bij ons tot forse discussies leiden. Want dit kabinet is, en Mark Rutte zei het gisterenavond ook, het kabinet van christelijke bevoogding en socialistisch staatspaternalisme. Wij zijn van onze kant zeer bezorgd over het plan van de

regering om het zogeheten 'recht op leven' aan nader onderzoek te onderwerpen. Een onderzoek naar recht op leven, dus nader onderzoek gericht tegen abortus en vrijwillige levensbeëindiging? Waarom, waartoe zo'n onderzoek? Waarom, waartoe door een heuse staatscommissie? Voor ons een vraag. Voor verder denken en voortschrijdend inzicht in bijna elke ethische kwestie, ook bijvoorbeeld stamcelonderzoek, zijn we bij dit kabinet vrezend wij in de Eerste Kamer aan het verkeerde adres.

We hebben natuurlijk ook onze bedenkingen tegen de paternalistische weg van de minste weerstand die dit kabinet op tal van punten inslaat. Wat een verschil toch tussen het vorige kabinet dat rechtstreeks durfde te interveniëren en te hervormen, en dit kabinet dat zich heeft vastgenageld aan participatietoppen, convenanten, mammoetakkoorden met organisaties en instellingen die geheel en al met de staat vergroeid zijn. Paternalistisch is het ook om onmiddellijk de portemonnee te trekken. Bijvoorbeeld, wij zeggen dat toch in alle duidelijkheid, voor gratis schoolboeken want wie moeten dat uiteindelijk betalen? Wij allen dus. Erelid Gerrit Zalm zei het al ooit: gratis is waardeloos.

Christelijke bevoogding en staatspaternalisme staan haaks op de liberale uitgangspunten van de persoonlijke vrijheid en de eigen kracht van de burgers. En ook haaks op het liberale beginsel dat mensen vrijwillig samenwerking aangaan, in bedrijven, in verenigingen en waar niet al. En dat ze die samenwerking niet van bovenaf opgelegd willen krijgen. Je kunt mensen niet dwingen tot samenwerking. Je kunt mensen niet dwingen om solidair te zijn, dat moet van hen zelf komen.

Onze liberale beginselen en idealen zijn natuurlijk geen dogma's. Ze ontwikkelen zichzelf. Ikzelf kijk met grote belangstelling naar de manier waarop de conservatieven in het Verenigd Koninkrijk uit het dal aan het klimmen zijn. Ze doen dat met een aanpak die wel getypeerd wordt als "compassionate conservatism". Voor mij is dat dan liberalisme met compassie en ik hoorde de voorzitter van de partij Jan van Zanen dat woord gisteren ook gebruiken. Liberale politici moeten, naar mijn oordeel, niet alleen een antwoord geven op de megatrends in de samenleving en in de wereld zoals de globalisering en Europa, de massamigratie, de razendsnelle ontwikkelingen in wetenschap en technologie, maar ze moet zich ook ten volle rekenschap geven van de micro-narigheid van de mensen in het land. De micro-narigheid van inbraken en vrees voor geweld, radicalisme en terrorisme. De micro-narigheid van nodeloze regels en belemmeringen die de bureaucratie almaar opwerpt. De micro-narigheid van het wegraken van je

eigen zin en beleving in te grootschalige instellingen en organisaties, waar Mark Rutte gisteren ook over heeft gesproken. De micro-narigheid ook van de voortdurende lastenstijging die iedereen om de paar maanden voor de kiezen krijgt met twee notoire voorbeelden: de energielasten en, het wordt wel eens vergeten, bijvoorbeeld ook de kosten die elk huishouden vandaag de dag moet maken om je huis en goederen te beveiligen en voor een verzekering in aanmerking te kunnen komen. Dat voel je, en dat is de kern denk ik van dat liberalisme zoals wij dat moeten belijden, dat voel je niet alleen in je portemonnee, je voelt je er namelijk vooral ook machteloos door en dat moet weg dat machteloze gevoel. Voor een groot gedeelte, dames en heren, zijn dat precies de obstakels waar de vergeten meerderheid van Mark Rutte, de hard werkende mensen, waar die mee te kampen hebben.

Tot slot. Van de huidige fractie in de Eerste Kamer keert twee-derde, negen senatoren, niet terug. Dat is voor ons een aderlating, maar er komen gelukkig nieuwe senatoren uit noord, oost, zuid en west bij. We zullen ook met de nieuwe fractie het liberale geluid duidelijk laten klinken in de Eerste Kamer. Dat gebeurt bij ons natuurlijk in gedragen bewoordingen. Bij ons zegt niemand, zoals een voormalig vooraanstaand PvdA Tweede Kamerlid, volgens mij nu dienaar van de kroon: 'U kletst uit uw nek!' Bij ons zeggen we in zo'n geval: 'Voorzitter, ik ben bang dat de geachte collega daar nog even op moet reflecteren'. Maar toch dames en heren: U zult ook van ons horen. Dank u wel.

De heer Jan van Zanen; geef ze aan je chauffeur Uri, dat is je echtgenote begrijp ik, vandaag zeker. Dank je wel Uri. Misschien moeten we ooit een woordenboekje voor het parlementair taalgebruik in de Senaat laten maken. Dames en heren, Joris Voorhoeve is er, Nelie Kroes is er dus het is tijd voor de delegatieleider van het Europese smaldeel, de Nederlandse smaldeel van de liberalen in het Europees palement Juul Maten.

De heer Jules Maaten; voorzitter, partijgenoten. Bij de voorbereiding van wat ik hier zo zeg viel me op, of werd ik eigenlijk door iemand op gewezen, hoeveel de VVD en de Europese Unie eigenlijk soms niet met elkaar gemeenschappelijk hebben. Bijvoorbeeld de VVD scoort altijd heel goed in de kieswijzer en ook de Europese Unie, ook tegenwoordig weer en ook deze week is dat weer naar buiten gekomen, doet het in de opiniepeilingen prima 70% van de Nederlanders vindt de Europese Unie zo en zelfs een heel groot deel zou zelfs volgens de peilingen een grondwet willen hebben. Toch zien we dat als de mensen in het stembokje iets moeten doen dat ze soms gewoon helemaal niet komen bij Europese verkiezingen of als het

grondwetverdrag voorligt dat ze dan heel anders stemmen. De uitdaging voor Europa is dus om dat waar de mensen het kennelijk mee eens zijn, al die waarden waarvan ze tegen opiniepeilers zeggen ja dat vinden we wel goed dat ze ook in dat stemhokje daarvoor gaan tekenen.

Iets anders wat er gemeenschappelijk is, de Europese Unie heeft toch wat jaren achter de rug nu van introspectief zijn, van het naar jezelf kijken, van navelstaren. En gelukkig begint nu het besef door te dringen dat als de Europese Unie echt iets wil betekenen voor haar burgers dat we naar buiten moeten, dat we anderen moeten overtuigen, dat we sterker moeten staan in de wereld en dat we daarvoor een politieke eenheid toch moeten uitstralen.

En het derde wat me zo te binnen schoot is dat net als de VVD ook de Europese Unie allerlei concurrentie voelt van heel dichtbij een hete adem in de nek. Hoe ga je daar nou mee om? Hoe regel je je economie zo dat je met de Verenigde Staten maar ook met Zuid-oost Azië en met Zuid Azië en met Oost Azië dat je daar goed mee in concurrentie komt? Commissaris Verhogden heeft het laatst op een congres van de Europese jonge liberalen denk ik treffend gezegd: 'als wij willen concurreren met India en China lukt dat niet als we net zo goedkoop proberen te zijn als wij maar dan lukt dat alleen maar als we betere kwaliteit bieden en innoveren'. Dat zijn de uitdagingen waar we als Europese Unie voor staan.

De Europese Unie heeft natuurlijk een paar moeilijke jaren achter de rug na het Nederlandse en het Franse nee tegen het grondwettelijk verdrag. Hopelijk komt er in de loop van dit jaar iets uit, ik hoop daar echt op want we hebben een tekst nodig. Niet omdat de unie op dit moment in de soep draait want zo is het niet met de regels die er zijn ach het draait allemaal wel een beetje en het gaat wel, het gaat niet perfect maar het gaat.

We hebben toch een nieuwe tekst nodig al was het maar omdat het voor de uitstraling van de unie zo belabberd is dat we kennelijk niet in staat zijn om met die nieuwe tekst te komen, dat geldt voor de hele wereld die naar ons kijkt die denkt van goh we dachten dat het project zo goed was maar dat lukt ze kennelijk niet. Maar ook naar onze eigen burgers toe, we moeten met iets komen om ons aan te passen aan dit nieuwe millennium.

Europese commissie is met een strategie gekomen die zeggen we praten wat minder over het Europa van de idealen, het Europa van de grote gedachte, we praten over het Europa van de resultaten. En ik vind dat niet zo'n gekke koers want als je kijkt naar concrete resultaten is er de laatste tijd wel iets wat we aan burgers kunnen verkopen. Vliegtarieven zijn met meer dan de helft

verminderd binnen Europa, en als we kijken naar het Transatlantisch vliegverkeer waar nu een akkoord over is gesloten met de Verenigde Staten vallen dergelijke prijsverwachtingen daar ook te verwachten.

Internationaal bellen met de mobiele telefoon zal goedkoper worden voor burgers, misschien nog niet deze zomer hoewel het mooi zou zijn als dat zou zijn gelukt. Maar in ieder geval wordt op korte termijn internationaal bellen goedkoper iets waar burgers iets aan merken. En we hebben het allemaal kunnen lezen deze week het gaat echt beter met de Europese economie, die wordt toch langzaam maar zeker wat dynamischer en die wordt wat concurrerender, 9 miljoen banen zijn er bij gekomen.

Dat zijn dingen waar burgers concreet iets aan hebben, je hoeft geen grote idealen te hebben om te begrijpen dat dat soort dingen werken.

Het is dan ook niet voor niks dat vooral buiten de Europese Unie men met wat jaloezie naar de unie kijkt, als je kijkt naar Zuid-oost Azië, centraal en Zuid-Amerika, delen van Afrika daar kijkt men naar dat project de Europese Unie en daar wordt gezien dat het één van de meest succesvolle projecten is, politieke projecten in de afgelopen 50 jaar, de langste aaneengesloten periode van vrede op dit continent, de langste aaneengesloten periode van toenemende welvaart op dit continent. Voor de landen die in de Eurozone zitten de langst aaneengesloten periode van lage inflatie die we ooit hebben gekend, er wordt met jaloezie naar ons gekeken.

En de interne markt is natuurlijk het gene wat die jaloezie nog het meest versterkt. Maar het mag ons niet alleen gaan om die interne markt daar ben ik heilig van overtuigd er moet ook nog zoiets zijn als gemeenschappelijke waarden en daar schort het op dit moment nog wel eens aan. Als ik kijk naar de reacties van de Europese regeringen van de Raad en van de Europese commissie toen Denemarken in de problemen kwam rond de spotprent over Mohammed dan denk ik van nee, zo moet het niet, dat is niet de solidariteit die je moet bieden aan een land waar men uitkomt voor zijn eigen mening,

Als ik zie wat er nu met Estland gebeurt, de Estse ambassadeur in Moskou kan zijn ambassade niet meer in en uit omdat die wordt belegerd door groepen die worden gesteund door de Russische regering omdat de Esten het wagen te suggereren dat de bevrijding door de Russen misschien indertijd niet alleen maar een bevrijding is geweest. Ik hoor vanuit de Raad daar veel te weinig over, ze zijn bang voor de Russen.

Het ergste voorbeeld is nog binnen onze unie zelf. Een collega van mij in het Europese Parlement in onze liberale fractie, Bronezlav Geremik, oprichter van

solidariteit en adviseur van Leigh Walesa, in de gevangenis gezeten onder het communisme en na de omwenteling minister van Buitenlandse Zaken geweest, heeft twee keer een verklaring van schone handen getekend van ik heb niks met het communisme te maken gehad en weigert dat nu de derde keer te doen omdat de verklaring nu ook moet worden ondertekend door journalisten, door academici, door ambtenaren, door 700.000 Polen die daar moeten aangeven of ze wel of niet politiek correct zijn en hij zegt dit is een heksenjacht daar doe ik niet meer aan mee en voor straf zegt de Poolse regering dan moet jij jouw mandaat als gekozen Europarlementariër maar inleveren. Dat zijn natuurlijk zaken waar wij als liberalen absoluut niet mee in kunnen stemmen en ik ben er dan ook trots op dat we niet alleen als liberale fractie in het Europees Parlement zitten maar op de dag dat dit gebeurde dat toen ook Han ten Broeke en Hans van Baalen in de Tweede Kamer deze zaak aan de orde hebben gesteld, als liberalen laten wij dat niet gebeuren.

We zijn in het Europees Parlement niet alleen maar bezig, sterker nog eigenlijk nooit bezig, met die hele grote gedachte van waar gaat Europa naartoe. We zijn bezig met echte wetgevingen, met dingen die voor mensen van belang zijn zowel binnen de unie als daarbuiten. Als ik denk aan mijn collega Jeanine Hennis die een paar keer naar Wit-Rusland is gereisd met gevaar voor zichzelf om daar iets te doen aan democratie en die zich nu ook actief inzet voor het bewaren van homorechten en bestrijden van homofobie wat zeker in een aantal Oost-Europese landen nog een fors probleem is ik denk dat dat concrete voorbeelden zijn van dingen die er gebeuren. Ze houdt zich bezig met het openstellen van de postmarkt en ook het betrekken van luchtverkeer bij het systeem van emissiehandel in de Europese Unie.

Recentelijk nog is er, en wij zullen daar allemaal deze zomer als we vliegen op vakantie mee te maken krijgen, op haar initiatief een seminar geweest in het Europees Parlement over de maatregelen die op veel luchthavens nu worden genomen die leiden tot een lastendruk voor zowel luchtvaartmaatschappijen als luchthavens maar vooral ook verschrikkelijk veel irritatie bij passagiers terwijl ze niet leiden tot extra veiligheid en extra bescherming tegen terrorisme en ook daarvan ben ik er trots op dat zij zich daarmee bezighoud.

Als ik kijk naar collega Toine Manders die probeert de laatste obstakels die er nog zijn, en dat zijn er fors wat, in de interne markt om die te slechten iets wat wezenlijk is voor de Nederlandse economie, we hebben baat bij die interne markt maar we hebben vooral baat bij het slechten van die laatste obstakels

en die liggen vooral voor een diensteneconomie als Nederland is bij de dienstrichtlijn die wat ons betreft lang niet ver genoeg is gegaan, de Bolkestein richtlijn, en waar nog veel werk valt te verrichten en hij doet dat. Het openbreken van gokmonopolies is iets waar hij zich mee bezighoud, ik weet niet hoeveel belangstelling dat hier in deze zaal nu onmiddellijk heeft? Maar ook de hele problematiek van de roaming, dus het internationaal mobiel bellen en intellectueel eigendom. Twee zaken waarvan het van belang is om een goede balans te vinden tussen aan de ene kant het stimuleren van innovatie en concurrentie en aan de andere kant het versterken van de positie van consumenten.

En dan het best bewaar ik natuurlijk altijd voor het laatste, collega Jan Mulder die er niet alleen indertijd als rapporteur voor de begroting voor heeft gezorgd dat we de zuinigste begroting als Europese Unie kregen sinds jaren maar die ook deze week weer een ander succes heeft beleefd toen de Nederlandse minister van Financiën naar Brussel kwam om daar een verklaring te tekenen dat hij verantwoordelijk was voor de besteding van de Europese middelen in Nederland. Iets dat hij voor elkaar heeft gebracht met Gerrit Zalm, Nederland was het eerste land dat zei ja we moeten een betere controle krijgen op die Europese middelen en dat betekent dat er politieke verantwoordelijkheid moet zijn en niet alleen maar ambtelijke verantwoordelijkheid en we zien dat er golfjes op het water komen en dat ook andere lidstaten aan dat systeem mee beginnen te doen, dat moet verplicht worden en we moeten daar hard de hand aan houden want het niet verkrijgen van een goedkeurende verklaring als Europese Unie en voor de financiën van de Europese Unie is een situatie die niet houdbaar is en we zijn het daar als Europees Parlement en Tweede Kamer volledig over eens dat dat moet ophouden.

Tenslotte heeft Jan ook het genoegen mogen smaken om bij de hele discussie over de landbouw te bereiken dat Europees Parlement voor het eerst greep heeft gekregen op het Europees landbouw beleid bij de vrijwillige modulatie, als u wilt weten wat dat is moet u dat straks maar vragen want hij kan dat heel goed uitleggen, waardoor nu eindelijk er ook politieke greep komt op het Europees landbouwbeleid en dat niet alleen maar ambtelijk gebeurt en u kunt zich voorstellen dat voor zo'n belangrijk beleidsterrein dat essentieel is. Van hem verwachten we dan ook niet anders.

Jan is nu echt aan de slag als quaestor van het Europees Parlement, hij heeft dat zelf in zijn typerende bescheidenheid vergeleken met het penningmeesterschap van de korfbal club, hij mag het zo noemen ik ben er in ieder geval als VVD'er trots op dat de belangrijkste Nederlander in het Europees Parlement een VVD'er is.

Er rest mij nog ook van deze gelegenheid gebruik te maken om Mark Rutte, Han ten Broeke, Hans van Baalen en al die andere Tweede Kamerleden te danken en ook de Senaatsfractie die zich inderdaad al zo intensief met Europa bezighoudt Uri, Willem Hoekzema, Ankie Broekers voor de samenwerking die wij op dit moment hebben. We hebben die samenwerking nodig, wij hebben die nodig vanuit het Europees Parlement en ik denk dat ook het Nederlandse Parlement daar zijn voordeel mee kan doen en er zijn al veel voorbeelden van terreinen waar die samenwerking ook daadwerkelijk tot iets leidt en ik vind dat positief want alleen maar samen kunnen we werken aan een sterkere VVD en aan een liberaler Europa, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dank je wel Jules. En Nelie was het bijna overal mee eens maar wij zijn dan ook geen kartel hé. Mag ik nu, waar jij je zo bewonderenswaardige wijze voor inzet, mag ik nu het woord geven aan mijn collega van de JOVD, de landelijk voorzitter van de VVD Sabine Koebrugge.

Mevrouw Sabine Koebrugge; dames en heren, welkom in de Beurs van Berlage, zo zou Mark Rutte geopend hebben. Ik houd het bij waarde liberalen, heb lef en durf om na te denken.

In een tijd waarin bikinireclames verboden dreigen te worden, er sprake is van een gebrek aan handhaving en opvoeding en de overheid alleen een oplossing ziet in meer en meer betutteling, wil ik een oproep doen. Zoals de filosoof Immanuel Kant in de 18de eeuw zei: sapere aude! Durf te denken en juist ook buiten de oude, vertrouwde kaders. Denk verder. Denk vooruit. Met andere woorden: Denk liberaal.

Aan de hand van twee thema's, duurzaam milieubeleid en AOW, wil ik u meevoeren naar een liberaler Nederland waar mensen hun kop boven het maaiveld dŭrven uit te steken, en politici het voortouw durven te nemen in het ingang zetten van veranderingen waar de samenleving beter van wordt.

Het individu kan niet zonder drinkwater, lucht of voedsel. Sterker nog: het zijn essentiële benodigdheden voor het individu om te kunnen functioneren. Dat is dan ook dé reden waarom wij liberalen ons actief bezig moeten houden met duurzaamheid. En uiteraard omdat het investeren in duurzame innovatie een vereiste voor economische groei is geworden!

Productie en handel in dubbele beglazing is een goede boost voor de economie geweest. De leefomgeving van de mens werd gezonder toen we geen papieren stroken meer in de kieren hoefden te stoppen. Maar goed,

even naar de gemiddelde leeftijd kijkend, hoef ik dat u niet te vertellen want ik heb die tijd niet meegemaakt. Wél krijg ik vaak te maken met de nalatenschappen uit die tijd, maar daar kom ik straks op terug bij de AOW.

Oud-JOVD-voorzitter Ed Nijpels verkondigde in de jaren negentig al dat niet alleen rooie rakkers, of geitenwollensokkentypes, het alleenrecht hebben op het milieu en daarin heeft hij volkomen gelijk. In deze tijd kan niemand eromheen: ja, het klimaat verandert! De oorzaken zijn nog niet onomstotelijk vastgesteld, maar we realiseren ons wel dat overmatige productie van uitlaatgassen ongezond is voor iedereen.

Een groot verschil met environmentalisten is dat liberalen denken in termen van oplossingen. Wij zien kansen in duurzaam ondernemerschap. Grote bedrijven verdienen een pluspunt op hun imagoschaal als zij, uiteraard winst- en resultaatgericht, investeren in duurzame ontwikkelingen. En dat is een extra uithangbord voor hun bedrijf ten opzichte van hun klanten en potentiële klanten.

Het duurzaam ondernemen en handelen vereist echter wel een andere houding. Het vereist een openstaan voor veranderingen, de wil om te leren en de drang om vernieuwend bezig te zijn. Het is niet voor iedereen even gemakkelijk om van de ene op de andere dag over te schakelen op nieuwe, milieuvriendelijke technologieën. Er zal gekeken moeten worden naar innovatieve oplossingen die ervoor zorgen dat de hulpbronnen efficiënter gebruikt kunnen worden. Dit heeft als bijkomend voordeel dat door de efficiëntere inzet van hulpbronnen de kosten van de producten gedrukt kunnen worden. Duurzame innovatie zal dan ook economische groei stimuleren en leiden tot een betere internationale concurrentiepositie.

Maar behalve dat het ons economisch voordeel oplevert, is er een argument van meer diepgaande aard. Ook het liberalisme verplicht ons ideologisch gezien om zorgvuldig en verantwoord met de aarde en haar natuurlijke hulpbronnen om te gaan. Ieder individu heeft het recht op maximale vrijheid bij het invullen van het eigen leven. De vrijheid van het individu houdt echter wel op waar die van ander begint. Als het gaat om de natuur, mag ieder individu gebruik maken van de natuur, mits er voldoende, van dezelfde kwaliteit, over blijft voor anderen. Op het moment dat onze natuurlijke leefomgeving aangetast wordt ligt daar de grens. Naast dat we de ander niet in zijn bewegingsvrijheid mogen beperken vormen de milieuproblemen ook een bedreiging voor ons welzijn. In ons streven naar een samenleving waarin een ieder zich optimaal kan ontplooiën zullen milieuproblemen daarom voorkomen moeten worden.

Liberalen, besef dat het milieu niet alleen een thema is voor geitenwollen-sokkentypes en durf het voortouw te nemen in een liberaal duurzaamheidsbeleid. Niet alleen in Nederland, maar ook in Europa!

Zoals ik al aangaf hebben wij jongeren nu ook te maken met de nalatigheid van vorige generaties. In de jaren '60 dacht men dat het een sympathiek voorstel was om de huidige werkende generatie voor de oudere generatie te laten betalen via een omslagstelsel. De politiek hield er in die tijd echter geen rekening mee met het natuurlijke verschijnsel dat de generatie van grootte kunnen verschillen met een andere.

Nu over zo'n 30 jaar de vergrijzing haar hoogtepunt zal bereiken, wordt men zich steeds meer bewust dat er zich grote problemen gaan voordoen met de AOW als er nu niets verandert. Als men iets wil veranderen aan het pensioenstelsel, zal men rekening moeten houden met een uitvoeringstermijn van minimaal 30 jaar, omdat anders vele individuen in ernstige, financiële problemen zullen komen. Zij hebben immers gerekend op het geld en nu al hard gewerkt om de ouderen van nu te bekostigen.

Een ding is duidelijk: de Algemene Ouderdomswet is niet meer van deze tijd en moet worden afgeschaft! Mensen dienen zelf voor hun pensioen te zorgen. Zij hebben de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat zij tot hun 65ste, of nog langer, sparen voor hun pensioen, maar hebben daarnaast ook de vrijheid om zelf te bepalen hoe zij dat regelen. Je zou je zo voor kunnen stellen dat ouders met kinderen, vrij jonge ouders nog die ook werken op dit moment meer te besteden willen hebben en liever nog niet zoveel sparen voor later. Andersom zo het ook zo kunnen zijn dat mensen denken van nou ik wil liever voor mijn oude dag wat mee geld te besteden hebben en zet nu alvast wat meer opzij. Die keuze is helemaal vrij aan u.

Daarnaast biedt dit systeem ook aan iedereen de mogelijkheid zelf een keuze te maken in hoe lang iemand door wil werken. Een hoge premie gedurende de arbeidsjaren levert de mogelijkheid op om eerder te stoppen met werken. Voor pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen liggen hier vele kansen om hier handig op in te spelen. Niet de overheid, maar de markt is in staat om maatwerk te leveren voor iedereen!

Voor de mensen die niet in staat zijn om gedurende hun leven te sparen voor hun oude dag, kennen we in Nederland nog altijd het sociale vangnet wat ook door liberalen ondersteund wordt. De verantwoordelijkheid dient echter wel weer bij het individu te komen liggen.

De VVD pretendeert de liberale partij van Nederland te zijn. Bij uitstek de liberalen zouden moeten strijden voor een privaat pensioenstelsel wat zowel de keuzevrijheid als de verantwoordelijkheid weer terugbrengt bij het individu. Als er nu gekozen wordt voor een verandering van het Nederlandse pensioenstelsel waarbij het individu weer centraal staat, voorkomen we problemen over 30 jaar als de vergrijzing haar hoogtepunt bereikt. Hier is echter wel wat lef bij nodig en ik weet zeker dat liberalen lef hebben.

Liberalen, durf verder te denken dan de bekende kaders en neem het initiatief weer in eigen hand. Juist nu in de oppositie zijn er vele kansen om het liberale geluid te laten horen. Laat zien dat het betuttelen van de samenleving en het wegnemen van de verantwoordelijkheid van het individu géén oplossing is voor de problemen. Grijp die kans en toon u een ware liberaal.

Afsluitend zou ik nog graag de Liberaal van het jaar willen feliciteren, ik heb begrepen dat hij er niet meer is. Maar ik ben heel erg blij dat de VVD nu ook de erkenning aan Gerrit Zalm heeft gegeven die hij zeker verdient, meer dan verdient zelfs. En het doet mij ook deugd om te zien dat de VVD op dat gebied in ieder geval alvast onze visie heeft overgenomen, maar het mag natuurlijk altijd wat meer.

Ik zou ook nog graag van de gelegenheid gebruik maken om nog iemand te bedanken. 6 jaar lang heeft ze de JOVD trouwe dienst heeft bewezen en vandaag neemt ze afscheid. Marijke, ik wil jou heel hartelijk bedanken voor de leuke tijd die we gehad hebben en ook mijn voorgangers, dank je wel. En u bedankt voor uw aandacht.

De heer Jan van Zanen; dank u wel mevrouw Koebrugge. Het enthousiasme was groot als er straks vragen zijn in de rondvraag kan dat natuurlijk en mevrouw Koebrugge die blijft nog wel even en heeft alvast een voorschotje genomen op hetgeen we straks gaan doen, het afscheid van mevrouw Tsoutsanis-van der Koogh, Marijke voor ons en dat waren er veel in die afgelopen 6 jaar voorgangers.

Goed, dames en heren, ook bij de rondvraag kom ik daar graag op terug. Dan gaan wij nu over tot de algemene vergadering en volgens mij nu eerst het huishoudelijk gedeelte. Mag ik de collega's vragen? Goed, dames en heren, daar gaan we weer. Veel dank voor de drie sprekers, van genoten. We beginnen zoals ik u zei de huishoudelijke vergadering, er zijn een aantal agendapunten en daarna de politieke vergadering ook weer

een algemene ledenvergadering. Voordat ik dat doe stel ik u voor als stem en notulencommissie te benoemen Gerard Heetman uit Leidschendam, Rob Mets en Mieke Gerards uit Den Bosch, Gerard, Rob en Mieke dank jullie wel. Zitten jullie op de goede plek? Vast wel hé.

Dan beginnen we met agendapunt 1, rekening en verantwoording van het hoofdbestuur over 2006 u heeft de stukken en we hebben het vanochtend besproken in één van de parallelsessies. Rekening en verantwoording van het hoofdbestuur over 2006 en het gevoerde beleid daar horen drie stukken bij, het jaarverslag over 2006, de jaarrekening 2006 en natuurlijk het verslag van de financiële commissie.

Voor het verslag van de financiële commissie geef ik zo één van de leden van de commissie het woord maar uit de parallelsessie leidt ik af dat er geen vragen of opmerkingen zijn maar u mag zo uw vragen en opmerkingen ook hier stellen hoor.

Misschien is er één opmerking maar er is één ding afgesproken vanochtend, wil jij dat zeggen Rogier, de populaire versie.

De heer Rogier van der Sande; op verzoek van een aantal aanwezigen in de parallelsessie om eens te kijken als hoofdbestuur of we die lijvige boeken die bijna een telefoonboek formaat krijgen is wat eenvoudiger en gecompriëerder kunnen weergeven voor alle leden zodat die mensen de moeite kunnen om in vogelvlucht de cijfers en de resultaten te kunnen lezen en begrijpen dus dat hebben we toegezegd om dat te gaan doen.

De heer Jan van Zanen; goed, dames en heren. Zijn er vragen of opmerkingen over het jaarverslag of de jaarrekening? Dat is niet het geval, dank u wel dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Michelle Visser, is Michelle er? Bij microfoon 6, dag mevrouw Visser gaat uw gang.

Mevrouw Michelle Visser; goedemiddag dames en heren, ik heb voor de derde keer de eer gehad om zitting te nemen in de financiële commissie. Hierbij verklaart de financiële commissie de jaarrekening 2006 te hebben getoetst en akkoord bevonden. De commissie spreekt haar instemming uit over het gevoerde beleid en vraagt de vergadering aan het hoofdbestuur decharge te verlenen? Ik geef graag aan u het woord terug. Dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dank u wel, mevrouw Visser en dank u ook voor het werk. Mag ik uit uw instemmend applaus afleiden dat u de penningmeester en het hoofdbestuur en alle medewerkers die daarover gaan en die er heel hard

aan gewerkt hebben decharge verleent over het afgelopen jaar? Kijk hem glimmen, goed.

Dan Marcel en Anneke en al die mensen achter de schermen, ook de penningmeesters uit de kamercentrale en iedereen die heeft bijgedragen zeer veel dank voor alle inzet en dat geldt niet in de laatste plaats ook voor jou zelf Jan Dirk.

Dan, dames en heren, agendapunt 2 de benoeming van de financiële commissie voor het verslagjaar 2007. Het voorstel is om de heer Flinterman, de heer Heinrich en mevrouw van der Mol te benoemen cq. te herbenoemen en het voorstel is om als plaatsvervangende leden te benoemen de heer Pille, de heer Rekter en de heer Bakker, het voldoet nog niet helemaal aan de 20% norm maar goed we doen dit voorstel. Er zijn ook geen opmerkingen geplaatst dus ik stel voor conform te besluiten, is dat het geval?

Dan, dames en heren, agendapunt 3 het vaststellen van de hoogte van de contributie voor 2008. we hebben daar vanochtend even kort over gesproken, moet daar iets over gezegd worden? Nee, op dit moment niet maar zijn er misschien vragen of opmerkingen vanuit de algemene vergadering, dat is niet het geval dan stel ik voor conform te besluiten, aldus besloten.

Dan, dames en heren, agendapunt 4, de benoeming van leden van het hoofdbestuur. Rogier?

De heer Rogier van der Sande; er zijn vier kandidaten en er stond in eerste instantie een vijfde kandidaat genoemd, de heer Schouwenaar uit weert, en die heeft zich voor hem moverende redenen teruggetrokken, zag meer aan wat projectmatige bijdrage aan de VVD dan een langdurig bestuurslidmaatschap. Daarmee zijn er dus vier kandidaten overgebleven voor vier bestuursfuncties.

De heer Jan van Zanen; goed, dames en heren, dan zijn collega's Ida Adema hier rechts van mij en Tila zur Lage herbenoemd stel ik zo voor en dat geldt ook voor Jorine Jansen en Cees Meeuwis maar misschien is het wel aardig dat Jorine en Cees zich even laten zien en misschien zelfs even iets zeggen. Jorine en Cees, kom naar voren en heel veel succes en van harte gefeliciteerd met jullie benoeming. Jorine Jansen, ooit geboren te Beesterzwaag.

Mevrouw Jorine Jansen; nee, nee, nee ooit geboren in Brabant.

De heer Jan van Zanen; oh, dat staat verkeerd in de tekst, sorry hoor. Komt goed.

Mevrouw Jorine Jansen; eerst gestudeerd en gewerkt in Utrecht, meneer van Zanen, en sinds 15 jaar woonachtig in Friesland in Beesterzwaag dus, nationaal bekend tegenwoordig, en ik ben 15 jaar geleden ook lid nou ja ik was al langer lid maar in ieder geval actief geworden in de VVD en heb het hele bestuurlijke circuit in Friesland doorgelopen dus eigenlijk wat je in het bestuur van de VVD kan doen heb ik gedaan en toen dacht ik dan is nu de tijd rijp voor het hoofdbestuur. Daarmee is ook weer iemand voor het noorden vertegenwoordigd in het hoofdbestuur omdat het gewoon heel belangrijk is dat ook de provincie en alles wat een beetje buiten de randstad zit goed vertegenwoordigd is want daar wonen ook mensen.

De heer Jan van Zanen; geweldig, en u heeft er zin in? En dan de heer Meeuwis, waar die vandaan komt ik durf het niet voor te lezen want dat is dan misschien ook verkeerd. Meneer Meeuwis gaat uw gang, Cees.

De heer Cees Meeuwis; ik kom uit Brabant en ben daar ook geboren. Heel kort. 42 jaar, ben ondernemer als houding in het leven. Ik heb tijd, energie, zin en ik zou dit graag willen doen, nou u heeft al ingestemd dus het verkoopverhaal kan ik achterwege laten, om datgene te den wat wij allemaal heel graag zouden willen namelijk een bijdrage te leveren om van die partij een grote krachtige sterke nationale beweging te maken. Het verhaal hebben we, de mensen hebben we, ik denk dat als ik zo kritisch mag zijn dat aan het verkoopverhaal nog wel wat gesleuteld kan worden.

Het is een simpel abc'tje, macht is leden is stemmen is, Jan zei het gisteren ook al, is geld en energie. Dat geld en energie dat zit hier voor een gedeelte in de zaal en ik zal dat trachten te mobiliseren op een dusdanige manier dat dat wat wij met zijn allen willen dat dat misschien een stukje dichterbij komt. Ik reken daarbij ook eigenlijk op deze mensen hier en u in de zaal, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; nog met een partijliefde maar het is daar ook heel mooi, ook een kleine gemeente net als Amstelveen, hé van Zanten? Niels heeft in ons hoofdbestuur een omvangrijke portefeuille, interne- en externe communicatie, promotie, ledenbehoud en ledenwerving eigenlijk, Cees zei het net ook, het op de kaart zetten van de VVD. Een portefeuille waarvan je kunt zeggen waarvan het werk nooit af is, je oogst van je voorgangers en je zaait voor je opvolgers veel lukt maar ook niet alles

en zeker niet tegelijk. Er zijn op dit terrein stappen gezet, we doen meer met internet, liber is weer iets beter dan politiek maar dit zal ook wel niet het eind van de verbeteringen zijn en dat is maar goed ook. Voor ons als VVD blijft ledenwerving en ledenbehoud in de komende jaren essentieel. Ook jij Niels, heb daar samen met al die vrijwilligers zonder wij niks kunnen met je LPC mensen drie jaar lang ingezet op dat terrein. Nu heb je besloten de fakkel over te dragen aan een opvolger, Cees Meeuwis we zagen het net.

Uit waardering voor je werk als lid van ons hoofdbestuur hebben we jou in aanmerking gebracht voor de Thorbeckepenning, zeer gefeliciteerd.

De heer Niels Joosten; dank, heel veel dank. Jan zei het net al, een actuele, moderne, eigentijdse website veel meer doen met die communicatiemiddelen, een ledenblad waar eindelijk, al is het nog steeds maar beperkt, maar gelukkig dan toch de leden allemaal hun eigen plek kunnen krijgen en naast alle prominenten en er moet nog zo ontzettend veel meer gebeuren op dat terrein in die portefeuille maar ik kan daar met heel veel plezier op terugkijken.

Het lidmaatschap ook zo'n thema, Jan zei het net, ik was daar lastig in in het hoofdbestuur denk ik want keer op keer blijf ik maar mijn best doen om te proberen van dat lidmaatschap nog meer toegevoegde waarde te genereren eigenlijk. Het stemrecht, natuurlijk een inhoudelijk punt wat we bereikt hebben, maar toch moet het lid zijn van de VVD kan nog zoveel leuker, kan nog zoveel meer brengen denk ik, voor de leden en ik denk ook dat we daaraan moeten blijven werken.

Als hoofdbestuurslid heb je één privilege en dat is heel direct samen te mogen werken ook met die prominenten en dan leer je dat Jozias van Aartsen, Gerrit Zalm, Mark Rutte, Rita Verdonk, Uri Rosenthal behalve bestuurlijke kanjers zijn die je kent van tv maar dat je dan ook mag ervaren dat het geweldige mensen zijn in het echt en ik denk dat je eigenlijk iedereen zou moeten gunnen om dat voorrecht een keer te mogen hebben, ook die mensen gewoon als ontzettend fijne mensen uit de samenleving te mogen meemaken.

Ik ben van mening dat ook het bestuur een afspiegeling moet zijn van wat we als vereniging zijn en Uri had het over noord, oost, zuid, west, mevrouw Dekker had het gisteren over man en vrouw nou ik denk dat dat hele belangrijke dingen zijn ook in het hoofdbestuur en dat maakte voor mij dat ik toch die moeilijke afweging maakte van moet ik mij herverkiesbaar stellen of moet ik ook verhuist zijnde gewoon plaats maken om het evenwicht tussen

mensen uit het bedrijfsleven, mensen uit verschillende geledingen, mensen uit verschillende windstreken om ook te zorgen dat het hoofdbestuur tot alle haarvaten eigenlijk in het land ook daar zijn voelhorens kan hebben.

Ik vond als je dat ook zelf vind dan moet je ook de eerste zijn die zegt ik ben bereid om daar nu een stapje voor vrij te maken, noord en zuid, u hebt het net besloten, doen gewoon weer volwaardig mee in het hoofdbestuur en zo hoort het ook. Heel veel dank want als ik een andere reden had moeten geven waarom ik mij niet verkiesbaar zou willen stellen dan zou het hooguit schaamte moeten zijn, schaamte voor toch eigenlijk onvoldoende waardering die wij telkens uitspreken, of eigenlijk dus niet uitspreken, aan de medewerkers die alles mogelijk maken waar onze vereniging op drijft dus als u een applaus in gedachten had wilt u het dan vooral geven aan al die enorme plezierige medewerkers op de Laan, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; ook dij dat laatste sluit ik me graag namens alle collega's aan net als met dat omgaan met die prominenten dat is me toch een feest altijd! Goed, ja echt, de burgemeester van Amsterdam heeft commentaar begrijp ik?

Dames en heren, dan mag ik nog iets zeggen tegen een collega, de meest senioren collega die we hebben, mevrouw Marijke Tsoutsanis. Ook van haar nemen we van onze Brabantse Marijke afscheid. Een collega van de JOVD ging mij voor maar ik hecht er toch aan nog een paar dingen te zeggen. Ze is de laatste representant van het vorige hoofdbestuur dat bijvoorbeeld in het beruchte jaar 2002 van alles heeft meegemaakt zal ik maar zeggen. Marijke heeft haar termijn van zes jaar volgemaakt en moet nu ook reglementair uit ons midden. U kent haar, ze is een duizendpoot, ze komt dan met die wapperende haren en die jaspanden op het laatste moment bijvoorbeeld de hoofdbestuursvergaderingen binnenvliegen.

Ze spreekt sneller dat wij, nou denken niet, maar verstaan maar steeds was je luid en duidelijk over je boodschap. Dat stemgeluid, het gebruik van het Nederlands, u zult er ook zo meteen weer van kunnen genieten, het is onnavolgbaar. Heeft u mevrouw Tsoutsanis wel eens aan de telefoon gehad, je komt er niet meer vanaf maar het is wel te verstaan. En mijn allereerste ontmoeting, nou dat zal het niet zijn maar één van de dingen die me enorm zijn bijgebleven, wij hadden een één of andere vergadering en daar kwam een gast, ik weet niet meer wie gelukkig maar, want die sprak die prachtige achternaam verkeerd uit, nou dat moet je niet doen bij Marijke. Ik heet Tsoutsanis, geweldig.

Marijke bracht steeds vanuit haar portefeuille, maar ook vanuit haar overtuiging, steeds opnieuw de boodschap over binnen en buiten ons hoofdbestuur dat wij als VVD aandacht moeten besteden, natuurlijk aan iedereen maar vooral ook aan jongeren, aan ondernemers, allochtonen en vrouwen en zij betrok en betreft nog steeds de stelling dat doelgroepenbeleid niet uit de tijd is maar dat het een integraal deel is van het beleid van onze VVD en je liet niet na dat steeds opnieuw en met succes onder de aandacht te brengen. Je bent een echte 'believer', als ik het op zijn Engels mag zeggen. Creatief, je bruist van de energie, je geeft energie maar je kost het ook en je hebt toch het laatste woord.

Naast je hoofdbestuurslidmaatschap heb je een reguliere baan als adviseur maar je bent ook nog statenlid in de provincie Brabant. Onlangs met voorkeurstemmen herkozen, ja dat is toch ook weer een prestatie van formaat. Vandaag nemen we afscheid van je, we danken jou en je achterban thuis voor al die tijd die zes jaar, we hopen dat het goed gaat met de lekkage. We zullen je, net als Niels trouwens, blijven zien en horen en we nemen net als met Niels nog in kleine kring afscheid. Marijke we hebben besloten ook jou de Thorbeckepenning toe te kennen, het ga je goed schat.

Mevrouw Marijke Tsoutsanis; voorzitter, reuze bedankt voor al deze mooie woorden. Ik weet dat ik hier heel veel energie heb gekost maar dat was ook altijd wel vrolijk. Dames en heren, ik wou graag toch als het mag mij die kans nu ook gegund is even toch een retrospectief even kijken naar die zes jaar want het is wel waar, het waren hele bijzondere zes jaren ze komen ook in andere speeches van alle prominenten naar voren. 2001 – 2007, toen ik begon was het eigenlijk en ik mocht aanschuiven aan die hoofdbestuurstafel was de vernieuwingslag binnen de partij al wel een beetje aan de gang. 2000 was er een jaarplan gepresenteerd, open vensters heette dat, omdat er duidelijk behoefte aan was dat de partijorganisatie zich wat anders ging oriënteren. Toen in 2001 dat zich verder doorzette naar 2002, want zoals we allen weten werd het toch toen erg noodzakelijk door de opkomst van Pim Fortuin en andere politieke lijnen waren wij eigenlijk allang bezig met te denken over die vernieuwing, dat was een hele bijzondere periode zo herinner ik me.

Maar als je 2001 – 2007 in perspectief zet heb ik dan mee mogen maken aan de hoofdbestuurstafel en ik moest het wel even uitrekenen voorzitter want zo gemakkelijk was het allemaal niet, 5 kabinetten, 4 fractievoorzitter, 3 Tweede Kamerkandidatenlijsten, 2 Eerste Kamerkandidatenlijsten, 1 kandidatenlijst Europees Parlement en de navenante verkiezingen en de navenante

campagnes en het spectrum van we worden de grootste, we hebben bijna een minister-president tot het incasseren van verliezen. Dat is toch heel bijzonder als je dan als bestuurder daaraan mag deelnemen. De tour de force voor een hoofdbestuur, dat is absoluut mijn mening, is dat je zit dus op een snijvlak tussen partijorganisatie en politiek want dat zijn twee verschillende dingen. Ik vergelijk het soms wel eens met het besturen van een harmonievereniging, neem een leuke Brabantse Harmonievereniging, waarbij muziek wordt gemaakt maar er een bestuur is die zorgt voor de zaaltjes, de koffie, het faciliteren, het zorgen dat er concerten kunnen worden gegeven maar de muzikmakers zijn anderen. Er soms hele mooie muziek, soms is er eens een valse noot en dat moet kunnen maar dat wordt dan wel weer hersteld, maar er is alleen één verschil. Bij een bestuur van een harmonievereniging dan heb je ook iets te zeggen over de benoeming van de dirigent en het aardige is dat in die hele vernieuwingsperiode hebben wij gezorgd dat daar waar het hoort gekozen wordt voor degene die het aanvoert, wie de partijleider is, we zijn van kaderpartij gegroeid naar ledenpartij, we hebben duidelijk die omslag met elkaar gemaakt en we zijn ook een absoluut idee- en debatpartij geworden en daar ben ik reuze trots op.

Als ik dat nou zie naar mijn eigen portefeuille doelgroepen was dat zoveel ruimte voor idee en debat mede dankzij de ruimte die mij werd gegund door de portefeuillehouder idee en debat. Met de flitscongressen, expertmeetings en of dat over de bekende doelgroepen ging waaronder de jongeren Sabine, of senioren of vrouwen het ging ook heel erg goed met expertmeetings en het op poten zetten van een integratiediscussie, integratiedebat, allochtonen en nu ook het verhaal van lef moet lonen we moeten de ondernemers weer de volgende periode naast ons hebben en niet meer tegenover ons omdat we ze een beetje vergeten zijn. Dat soort debatten dat zijn werkelijk waardevolle zaken.

Maar die vernieuwingsslag die we hebben gemaakt, inclusief zaken als lijsttrekkersverkiezingen, ledenraadplegingen, het is allemaal die vernieuwingsslag waar anderen toch wel trots op kunnen zijn. Mijn analyse is dat waar wij dat gedaan hebben in een regeringsperiode dat eigenlijk wel heel bijzonder was want de PvdA in de oppositie heeft naar mijn mening dat een beetje laten liggen en je ziet nu de ellende die ze hebben, wij helemaal niet, wij zijn volledig klaar voor de toekomst onder leiding van Mark Rutte om daar naar toe te gaan.

Ik denk dat het ook heel winstrijk wordt en heel goed en ik ben dus ook trots dat ik deze functie heb mogen vervullen, trots dat ik op mijn manier daar een

hele kleine bescheiden bijdrage en heb mogen doen en natuurlijk moeten we ons bezinnen of we de vernieuwingslag die we dan gedaan hebben wel helemaal alle effecten heeft die we met zijn allen hebben beoogd, dus met verve gaan we natuurlijk de discussie aan over de evaluatie van de commissie Dekker maar dat wordt toch op zich een hele goede vooruitgang van de partij. Ik ben reuze blij dat ik dit heb mogen doen zeker in deze hele bijzondere zes jaren, want daar heb ik natuurlijk heel veel zelf van geleerd, en ik dank iedereen met wie ik heb mogen samenwerken met wie ik hele prettige contacten heb gehad en ik dank in de laatste plaats, natuurlijk vergeet ik dat niet maar Niels was mij even voor en zit nu hier, maar als hoofdbestuur lid is het nu eenmaal zo en dat weten we als geen betere, dan heb je steun van de medewerkers op de laan nodig en dat zijn werkelijk fantastische jongens en meisjes en ook ik zou graag een open doekje voor dit algemeen secretariaat willen vragen.

De heer Jan van Zanen; dank je wel Marijke. Dames en heren dan voor wat betreft de huishoudelijke vergadering agendapunt 5, de rondvraag. Ook hier stel ik voor dat we in twee termijnen spreken en dat we ook even onze naam noemen, wie mag ik het woord geven voor de rondvraag? Gaat u even naar de microfoon dan geef ik u het woord, gaat u maar staan bij de microfoon, zeg uw naam en dan begin ik bij microfoon 4, gaat uw gang.

De heer Robert Verlinden; ik woon in Rotterdam en was de initiatiefnemer en coördinator van lijst 14. een unieke gebeurtenis in de parlementaire geschiedenis maar u weet de onafhankelijke media heeft daar niet over geschreven. Dat gezegd hebbende was ik daarnet onder de indruk van het enthousiasme van een jong charmante dame, alleen haar enthousiasme waren niet meer in overeenstemming met de woorden die zij sprak. Zij sprak namelijk over het milieu maar de actio popularis is in Nederland afgeschaft en niemand weet dat.

In tegenstelling tot wat meneer Uri zei dat dat in de Eerste Kamer wordt beslist, de rechtsgeldigheid voor wetten worden pas bevestigd als die worden gepubliceerd in de Staatscourant en wij hebben over de actio popularis in de Staatscourant niets kunnen lezen. Dat gezegd hebbende heb ik iets gehoord over pensioenen, u weet de kranten staan vol met pensioenen, pensioenwetswijzigingen en noemt u maar op. Rond 2003 heb ik zelf vastgesteld dat men het recht van een ieder op een eigen pensioen BV heeft afgeschaft, niemand in Nederland is hier over geïnformeerd. Al die mensen van mijn leeftijd die in hun werkzame leven gewerkt hebben, stamrechten verzameld hebben, lijfrentepolissen, koopsompolissen moeten weer opnieuw

naar de verzekeringsmaatschappijen en om daar weer provisie te gaan betalen hun geld in te leveren wat vervolgens belegd gaat worden in iets waar niemand van weet waar het nog in wordt belegd. En dat heeft ook alles weer te maken met de actio popularis maar daar weet mevrouw Nelie Smit Kroes alles van, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dank u wel, ik stel voor dat straks bij de vragen aan de fractie hier kort op wordt ingegaan. Ik heb ook een papier gekregen dan kan ik dat misschien aan iemand van de fractieleden geven van de Revolutionaire Partij Nederland, Robert A. Verlinden komt straks even terug. Microfoon 5.

De heer Jir Ponssen, Krimpen aan de IJssel; dank u wel. Ik hoor de laatste tijd zo weinig van de fractie in de media, zowel op televisie als kranten? Ik wilde vragen wat daar de reden toe is en waarom dat zo is?

De heer Jan van Zanen; dank u wel, meneer Ponssen. Dames en heren, dit is de rondvraag eigenlijk aan het hoofdbestuur. Meneer Ponssen we gaan op uw vraag in hoor, althans dat wil zeggen de fractie straks. Maar dit zijn de vragen aan het hoofdbestuur maar het geeft niks. Mevrouw microfoon 6.

Mevrouw Paula Brunsveld van Hulten; ik spreek namens de VVD afdeling Zoeterwoude. Ik weet dat mijn vraag helemaal relevant is op dit moment maar ik stel hem toch maar. Ik ben eigenlijk een beetje boos, ik ben niet boos op Mark Rutte, ik vind dat Mark Rutte erg groeit in zijn rol als partijleider, ik vind ook zijn artikel in Opinio buitengewoon goed het lijkt wel of hij zich een beetje gaat profileren als zeg maar intellectualistisch liberaal ala Bolkestein die in staat is om allerlei gevoelens in de samenleving die soms door de elite, zeg ik maar even weer, als onzindelijk worden beschouwd te vertalen in een heel goed beargumenteerd en filosofisch betoog, daar prijs ik hem om. Ik vind het ook heel goed dat die aandacht heeft voor het individu dat de individuele ontplooiing de kern is voor een gezonde, liberale en open samenleving want hij heeft het steeds over poppen die de samenleving propageert zal ik maar zeggen.

Ik vind het alleen jammer dat hij vervolgens aan het eind van zijn betoog zegt dan komt de samenhang vanzelf, dat waag ik te betwijfelen en dat is dus eigenlijk een vraag of wij dat inderdaad vinden dat de samenhang dan vanzelf komt? Ik wilde ook nog zeggen waarom ik een beetje boos ben, ik ben boos omdat ik Dales heb horen spreken, ik meen dat het Radio 1 was eergisteren, in een interview met meneer Remeijer en daar zei Dales dat wij een gouden

toekomst tegemoet gaan, dat er nog nooit zo'n goede uitgangspositie voor de VVD is geweest met dit non-liberale kabinet kortom de VVD is een grote prima gezonde club, overigens vind ik de VVD ook een prima gezonde club maar nu komt het er werd ook gevraagd door Remeijer 'en de commissie Dekker dan wat gaat u daarmee doen?' en toen zei hij en, dat heb ik even opgeschreven omdat ik daar echt boos over was, toen heeft hij gezegd: 'het rapport van de commissie Dekker ja dat komt geloof ik in september ja dan praten we daar even over en dan gaan we gewoon door'. Dat getuigd van mij van disrespect voor mevrouw Dekker, de commissie Dekker en de leden van de VVD en de bedoeling van mag ik aannemen het hoofdbestuur die ze had bij het geven van de opdracht en daarvan wil ik vragen aan het hoofdbestuur, hoe denkt het hoofdbestuur daarover? Ik dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dank u wel, kom ik zo op terug. Ook daar weer een deel vragen aan de fractie maar dat doen we. Microfoon 3, mevrouw.

Mevrouw Hetty Seiman Kleija; ik woon in Assen en ben een jaar lid bij de VVD ik wil graag heel graag groeien bij de VVD. Wij zijn liberaal maar we hebben ook waarden en normen en ik vind niet voldoende bekend wat zijn onze waarden en normen, daar wil ik wel graag dat er aandacht besteed wordt door ons bestuur.

De heer Jan van Zanen; dank u wel. en tenslotte microfoon 6, gaat uw gang.

De heer Kees ten Blanken, Arnhem; na een paar inleidende opmerkingen wil ik een vraag stellen aan het hoofdbestuur. Inleidende opmerkingen zijn opmerkingen zoals van Mark Rutte wij willen weer eigenaar worden van het liberalisme. Opmerkingen als Jan van Zanen wij kunnen ons nu in de oppositie herbezinnen zijn achtergrond geweest voor het starten van een aantal activiteiten om de VVD te herbronnen. We gaan 23 juni als eerste keer bij elkaar komen om een gesprek met alle mensen die daaraan willen deelnemen te organiseren om de liberale beginselen te herijken aan grote vragen van deze tijd, alle leden van de VVD, u wordt daarover verder geïnformeerd via Thorbeckenuis, via Liber zult u data en plaatsen vinden het zijn 23 juni als de eerste keer en dan een viertal malen in het najaar. De bedoeling daarvan is een nieuw liberaal verhaal voor deze tijden met de huidige vragen die er zijn in een sterk internationaliserend globaliserend Nederland te formuleren. Mijn vraag aan het hoofdbestuur na deze inleidende opmerkingen is wilt u daar goed reclame voor maken?

De heer Jan van Zanen; ja, ja goed bij deze. Ik kom daar nog wel even op terug. Goed, nog meer rondvragen op rondopmerkingen? Ik wil op twee dingen reageren en de rest stel ik straks bij de verantwoording van de Kamerfracties opnieuw aan de orde maar dan hebben we meer vragen ingediend gekregen. Ik begin maar even met de opmerking van de heer den Blanken, we hebben nog niet zo lang geleden een kick-off van dat initiatief gehad die werkgroep en wij zullen dat graag doen want iedere keer als liberalen over het liberalisme spreken, denken en schrijven is ons dat een lief ding waard. Ik kijk even naar de portefeuillehouder wil jij iets toevoegen?

Mevrouw Ina Adema; ja, wat kan ik er aan toevoegen behalve dat wij tegemoet zullen komen aan het verzoek van de heer den Blanken?

De heer Jan van Zanen; maar reclame is toch herhaling? Dan de vraag van mevrouw Brunsveld. Ja, u bent boos nou dat zou ik nou niet zijn. Ik weet zeker dat Geert Dales er is en hij zal ongetwijfeld straks, want wij willen ook een vraag stellen, in een bijzin zelf nog iets zeggen maar ik zou echt niet boos worden op Geert Dales want daar is helemaal geen reden voor, Geert weet, maar dat is nu niet zo belangrijk, u weet en wij weten met zijn allen dat het voor ons als hoofdbestuur maar eigenlijk voor iedereen die binnen die VVD actief is ontzettend belangrijk is dat niet alleen de commissie Dekker er is en al wat werk verricht, overigens met heel veel mensen die al gereageerd hebben mevrouw Dekker heeft daar gisteren iets over gezegd en ik ook, ik vind dit zeer belangrijk we gaan er ook in alle rust en alle openheid met u en met anderen over spreken.

Maar ik ben het vooral met u eens, u zegt nou we hebben een gouden toekomst en ik zou helemaal niet boos zijn als Geert Dales in een bijzin net iets zegt wat op disrespect zou lijken, ik kan me niet voorstellen dat dat bij Geert speelt, en het is in ieder geval niet onze intentie want wij vinden het nou juist zo belangrijk op weg naar die toekomst dat de commissie Dekker met allerlei adviezen en kritiek en suggesties komt en dat u daar gewoon in alle rust over kunt spreken. Wat u hoorde van mevrouw Dekker dat is ook zeg maar de planning zoals we die op dit moment weten dat ergens in juni, medio juni, vermoed ik de commissie komt met de aanbevelingen en dat we daarover in het eerstvolgende congres de Algemene Vergadering 15 september in Veldhoven met u over spreken en u ook de nodige besluiten waarschijnlijk zult nemen.

Ik kijk nog even of er in tweede instantie een rondvraag is aan het hoofdbestuur, dat is niet het geval.

Dan dames en heren gaan we over naar de politieke vergadering en dan stel ik aan de orde de agendapunten 6 en 7 gezamenlijk en dat zijn de agendapunten die gaan over de visiedocumenten ruimtelijke orde en wonen en verkeer en waterstaat. Er is vanochtend uitvoerig over gesproken, de vicevoorzitter wil daar nog iets over zeggen, mevrouw Adema.

Mevrouw Ina Adema; dank u wel. er is inderdaad uitvoerig over gesproken vanochtend en ik heb afgesproken met de voorzitters van vanochtend dat ik een terugkoppeling zal doen. Ten eerste het visiedocument verkeer en waterstaat, alle moties en amendementen zijn hedenochtend besproken en dat leidde uiteindelijk tot de conclusie dat er plenair geen moties of amendementen in stemming hoeven worden gebracht.

Dan de visiedocumenten ruimte en wonen, het hoofdbestuur heeft samen met de opstellers van het document geconstateerd dat het visiedocument nog niet voldoende voldragen is om op dit moment hier aan u voor te leggen. Daarom is besloten, en ik heb vanochtend geconstateerd dat de deelnemers van de deelsessie dat ook met ons eens waren dat we het stuk alleen zouden bespreken in de deelsessie en dat we het dan volgend jaar zullen laten terugkomen.

Tijdens de bespreking in de deelsessie is geïnventariseerd wat men vond van de diverse moties en amendementen en die opvattingen die daar naar voren zijn gekomen zullen worden verwerkt in het stuk wat dus volgend jaar opnieuw aan u voorgelegd zal worden.

Een aantal algemene opmerkingen, opmerkingen die eigenlijk in beide deelsessies naar voren kwamen, is dat er geconstateerd is dat er vrij weinig moties en amendementen zijn ingediend. Dat kan aan van alles liggen maar we zullen er in ieder geval voor zorgen dat we ook de volgende keer nog meer proberen aandacht te besteden aan het feit dat er visiedocumenten liggen ook nog nadrukkelijker op Thorbeckeweb en in Liber er zeg maar reclame voor te gaan maken en we zullen ook ter voorbereiding van ruimte en wonen, dat was ook een verzoek vanuit de deelsessie, nog een extra bijeenkomst organiseren voordat we volgend jaar daar weer met elkaar over praten.

Bij de deelsessie verkeer en waterstaat is, heb ik begrepen, het verzoek gedaan tot een flitscongres over kilometerbeprijzing nou, gezien onze financiële beperking is het voor ons niet zo makkelijk om nog een flitscongres toe te voegen maar in overleg met de kamercentrale Gelderland zullen we

hier proberen aan tegemoet te komen, zij willen daar graag een rol samen met ons in spelen.

Voor het overige wil ik afdelingen en kamercentrales graag oproepen om ook daadwerkelijk in eigen kring de visiedocumenten te gaan bespreken en u kunt dat al ruimschoots op tijd plannen. In mei 2008 staan nog de visiedocumenten jeugdzorg, ruimtelijk ordening en wonen en in november 2008 bestuur.

Tot slot was er een motie 21 van Rotterdam die was oorspronkelijk ingediend bij verkeer en waterstaat maar die hebben we in overleg besproken met ruimtelijke ordening omdat dat algemene ruimtelijke ordeningselementen in zich had en de deelsessie heeft de strekking van die motie overgenomen en die motie die zal dan ook verwerkt worden in het document wat volgend jaar aan de orde zal zijn.

De heer Jan van Zanen; dank u wel. en aanzien van de agendapunten 6 en 7, dus beide visiedocumenten en alles wat daarmee samenhang, zijn daar nu na de mededelingen van de vice-voorzitter nog opmerkingen of suggesties over? Dat is niet het geval? Dan stel ik conform de vice-voorzitter in overleg met de parallelsessies heeft voorgesteld te besluiten en daarmee zijn de agendapunten 6 en 7 afgehandeld, althans voor dit moment.

Dan, dames en heren, agendapunt 8. verantwoording beleid fracties Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement. Er zijn inmiddels vragen gesteld door de heer Verlinden over de, als ik het zo mag samenvatten, actio popularis. Door meneer Ponssen over de aandacht in de media. Door mevrouw over komt nou de samenhang in de samenleving vanzelf, boos heb ik al op gereageerd. Mevrouw Mackay als ik het goed heb verstaan uit Assen over waarden en normen daar zouden we met zijn allen net iets meer aandacht aan moeten besteden. De reclameboodschap van den Blanken dat is al gebeurd. Dan zijn er nog twee andere vragenstellers in ieder geval dat was die zich hadden aangemeld mevrouw Brunsveld maar die heeft al haar vraag gesteld maar dat was ook de heer van Schie volgens mijn briefje. Die vraag gaat niet door? U speelt hem door, microfoon 5 wij zijn één en al aandacht.

Mevrouw Evelien Schuil, namens de afdeling Utrecht; ik wilde graag aan de fractie vragen of zij iets meer kunnen vertellen over de procedure zoals die is gegaan rond de toekenning van het Nationaal Historisch Museum. Voor zover wij wisten is Den Haag lang een kandidaat geweest en we hebben allemaal kunnen meemaken in de media dat de minister een rondje heeft gemaakt

twee weken geleden langs wat andere steden en wij wilden eigenlijk weten of de fractie daar iets meer over kon vertellen en of zij daar aandacht aan willen besteden?

De heer Jan van Zanen; dank u wel, mevrouw Schuil. Dan meld zich iemand bij microfoon 3 die niet op mijn lijstje staat maar dat ben ik van hem gewend en hij krijgt desalniettemin het woord voor de laatste keer, microfoon 3.

De heer Schellekens; ik hoop niet dat het vandaag voor de laatste keer is, maar goed? Heel hartelijk dank. Ik had een heel klein vraagje aan Jules Maaten naar aanleiding van zijn inleiding en ik wist niet op welk moment ik me daar even voor moest aanmelden?

De heer Jan van Zanen; heb je nou je vraag gesteld?

De heer Schellekens; nee, ik dacht dat ik hem dadelijk mocht stellen?

De heer Jan van Zanen; nee, ga je gang.

De heer Schellekens; dat is even de vraag over het Europees bellen. We waren gisteren even bij Toine Manders en ik had nu een beetje de zorg dat wij als VVD pleitten voor één Europees tarief? Als dat zo zou zijn dan zou ik dat heel merkwaardig vinden en daar had ik dus graag nog wat informatie over?

De heer Jan van Zanen; dank u wel. Zijn er nog meer vragenstellers? Dan geef ik tenslotte het woord aan de heer Dales, Geert Dales. Heb jij nog meegekregen de vraag van die dame?

De heer Geert Dales; ik was even de zaal uit maar iemand heeft mij ingelicht en dat is een misverstand dus dat zal te maken hebben de wijze waarop ik dat verwoord heb. Natuurlijk moet er serieus gesproken worden over het rapport van de commissie Dekker dat is ook mijn idee maar daarna, en dat heb ik gezegd, moeten we wel weer verder en ik heb niet gezegd nou we doen het even en daarna gaan we vrolijk verder, dat was dus niet mijn inzet dus als dat misverstand is gewekt dan neem ik daarvoor de verantwoordelijkheid en is het bij deze rechtgezet.

De heer Jan van Zanen; ik vermoedde al zo iets, dank u wel. maar nu uw vraag.

De heer Geert Dales; ik zou graag, voordat ik verder praat, de fractie willen complimenteren met het vele werk dat zij voor ons en Nederland doen en als ik zodadelijk op een enkel punt een kritische noot kraak voorzitter dan is dat in volrespect voor het vele, zware en goede werk van onze fractie en ik hoop dat zij dat ook als zodanig waarderen.

Voorzitter, bij de discussie over het debat over de regeringsverklaring heeft de staatssecretaris Albayrak opgeroepen haar paspoort in te leveren. Hij zei het zou haar hebben gesierd als zij dat had gedaan bij toetreding tot de regering. De loyaliteit van de staatssecretaris was niet in het geding daar was de fractievoorzitter duidelijk over geweest en het zal dus gegaan zijn over het risico op belangenverstremgeling.

Voorzitter, ik kan me wel voorstellen dat voor leden van een regering zou moeten gelden het principe voor de enkelvoudige nationaliteit. In Amerika is Arnold Schwarzenegger, de Oostenrijker Schwarzenegger, gouverneur maar president kan hij niet worden. Overigens, zoals u weet, Leopolt Singor in Senagal was president met een Singanelees paspoort maar ook met een Frans paspoort dus er zijn verschillende varianten denkbaar.

Ik zou willen voorstellen dat de fractie een lijst maakt met functies waarvoor geldt dat er een enkelvoudige nationaliteit moet zijn vanwege dat gevaar voor belangenverstremgeling en nu is mijn voorstel dat u begint daar de leden van het Nederlands elftal op te zetten want je moet er toch niet aan denken dat Ibrahim Afalay die, zoals u weet de Nederlandse en de Marokkaanse nationaliteit heeft met opzet, op het eerstvolgende WK een bal voor open doel verprutst om het Marokkaanse elftal te bevoordelen dus dan kun je maar beter dat paspoort van hem innemen uit Marokko om zeker te zijn van je zaak.

Voorzitter, het gaat natuurlijk niet alleen om leden van de regering het gaat om burgers, om Nederlanders en mensen met een Nederlands paspoort dat is wat uiteindelijk bedoeld is met die oproep aan de staatssecretaris. En dan vraag ik mij af of de fractie zich heeft gerealiseerd dat het hier gaat om meer dan 1 miljoen mensen met minstens twee nationaliteiten. En ik denk dus dat het ontnemen van dat tweede, dat derde of dat vierde paspoort alleen al om die reden een mission impossible is waar we niet aan zouden moten beginnen. Nog los van het feit dat het naar mijn idee een affront is aan al die mensen, waaronder ook heel veel VVD'ers, waaronder ook tientallen VVD'ers die in gemeenteraden, in provinciale staten, in deelraden zitten met een

dubbel paspoort een affront aan die mensen wier loyaliteit totaal niet ter discussie staat.

Voorzitter, het is misschien van belang nog even procedureel, hoewel ik een procedure nou niet zo interessant vind, dat wij op 30 september jongstleden in Den Haag een motie in stemming hebben gekregen op onze algemene ledenvergadering, ingediend door de kamercentrale nota bene van Rotterdam, die luidde: 'het Nederlandschap is exclusief de VVD is tegen dubbele nationaliteiten'. Die motie is met een ruime meerderheid verworpen, 231 voor en 364 tegen. Het standpunt van de fractie spoort dus niet met die uitspraak van de algemene ledenvergadering.

Maar veel belangrijker, meneer de voorzitter, vind ik de liberale argumenten die pleitten tegen een algeheel verbod op dubbele nationaliteit. Een overheid die zijn burgers dwingt een tweede nationaliteit op te geven staat niet ver af van een overheid die zijn onderdanen een extra nationaliteit opdringt of het hen onmogelijk maakt er afstand van te doen. Het gaat om keuzevrijheid, het gaat om individuele zelfbeschikking. Het zou toch, voorzitter, een hele dikke liberale plus zijn als wij mensen niet beroven van hun individuele vrijheid en zelfbeschikking om ervoor te kiezen twee nationaliteiten aan te houden.

Voorzitter, we hebben driekwart jaar geleden met grote meerderheid een verkiezingsprogramma aangenomen, dat verkiezingsprogramma dat zei dat wij kiezen voor een welkome samenleving, Nederland als gastvrij land in een wereld van globalisering van mondiale onderlinge beïnvloeding van culture, van kenniseconomie, van uitwisseling van talenten, van de slag om talenten hebben we de conclusie getrokken dat Nederland gastvrijheid moet uitstralen wil dit land nog enige kans maken. Een gastvrije open samenleving wars van provincialisme, wars van hinderlijk nationalisme, zelfbewust en zelfverzekerd zijn plaats weet te vinden in de wereld van internet, van mondiale arbeidsmigratie, culturele globalisering een land dat niet bang is voor wereldburgers met twee paspoorten, dat is wat wij toen hebben gezegd.

Voorzitter, ik roep de fractie op het standpunt over de verplichte enkelvoudige nationaliteit te herzien. Wij rekenen in dit land de mensen af op hun gedrag, hoe je je aan de wetten? Betaal je belasting? Stuur je je kinderen naar school? Die je mee? Beheers je de Nederlandse taal? Dat zijn voor ons alle factoren waarop wij zeggen dan doe je echt mee in dit land en dan ben je loyaal aan dit land en niet de vraag of je vrijwillig of gedwongen je tweede paspoort verscheurd.

Laat de fractie, voorzitter, die lijst maken dan kun je het daarover hebben dat dat de functies zijn waarvoor enkelvoudige nationaliteit moet gelden, laat het daarbij en laat de fractie dusdoende in lijn met een traditie van eeuwen geschraagd op het liberale gedachtegoed het beeld van Nederland als een vrije, tolerante, open en gastvrije samenleving verder uitdragen. Ik dank u voor de spreektijd.

De heer Jan van Zanen; dank u wel meneer Dales. Ik begrijp dat mevrouw Mackay een tweede vraag heeft? Microfoon 3.

Mevrouw Mackay; mag ik even reageren?

De heer Jan van Zanen; nou liever niet maar doe het vooral.

Mevrouw Mackay; ik heb net gezegd liberalen hebben ook waarden en normen dus dat betekent geven en nemen meneer, sorry. Ik kom naar Nederland om in vrijheid en op een menselijke manier te leven, dat betekent niet ook de Turkse of Moslimse cultuur te houden maar puur voor keuzevrijheid. Dus ik wil niet hier bedreigt worden met mijn vrijheid, dat is niet liberaliseren. Dat is hem.

De heer Jan van Zanen; dank u wel. dan tenslotte want we willen de fractie ook nog de gelegenheid geven. Microfoon 6 en stelt u zich nog even voor.

Mevrouw Paula Brunsveld; ik wil even reageren op meneer Dales die allereerst een beetje wegwoof als verkeerd begrepen of iets dergelijks, nou dat wil ik best aannemen dat dat zo is maar dan reken ik, en met mij heel velen, er op dat bij de behandeling van het rapport Dekker er serieus en transparant aandacht besteed zal worden en de resultaten ervan en met respect.

Ten tweede ten aanzien van die dubbele nationaliteiten. Ik vind het heel belangrijk dat er grote tolerantie en verwelcoming is van andere culturen in deze samenleving prima maar de vergelijking van een voetbal elftal en zeg een premier die vind ik toch wat mank gaan want dan hebben we het over staatsbelang en daar is het verschil met een Nederlands voetbalelftal en dat wil ik even naar voren brengen.

De heer Jan van Zanen; dank u wel. er zijn 7 vragen gesteld waarvan 6 ik vermoed de Tweede Kamerfractie en 1 aan de Europese fractie. Zullen we daarmee beginnen met de Europese fractie. Jules. Jules Maaten of iemand

van de Eurofractie? Ik ga ook zo aan Mark vragen wie namens de Tweede Kamerfractie op bepaalde onderwerpen gaat antwoorden. Waar is Jules, is er iemand van de Eurofractie we hebben er vier?

De heer Jan Mulder; voorzitter, wat ik ervan begrepen heb is over die roaming tarieven of we één tarief zouden krijgen voor heel Europa, is dat de juiste interpretatie van de vraag?

De heer Jan van Zanen; is meneer Schellekens? Ja die is altijd bereid om naar de microfoon te gaan, microfoon 3.

De heer Schellekens; ik heb het zo gisteren begrepen inderdaad van Toine Manders en dat baarde mij zorgen vandaar dus de vraag of ik het goed begrepen heb of niet want dat zou in strijd zijn namelijk met de concurrentie positie dat je meerdere mogelijkheden moet hebben en vandaar de vraag.

De heer Jan van Zanen; en Toine die weet het en als Toine het weet dan weet meneer Mulder het ook, Jan.

De heer Jan Mulder; ik weet niet of ik het juist interpreteer maar ik heb altijd van Toine begrepen dat hij daar op tegen zou zijn want hij maakt een hele goede vergelijking. Hij zegt ook een glas bier in Europa is niet overal dezelfde prijs dus voor die roaming tarieven kan dat ook niet overal hetzelfde gelden en dat lijkt mij een logische conclusie.

De heer Jan van Zanen; dank u wel meneer Mulder namens de Eurofractie. Jules nog iets toe te voegen? Nee. Dan de overgebleven 6 vragen, ik kijk even naar Mark en naar Edith, Mark ga je gang.

De heer Mark Rutte; dank voorzitter. Een paar vragen gesteld om te beginnen ik sluit mij graag aan bij de woorden over normen en waarden en het belang daarvan, dat is ook voor de Kamerfractie belangrijk dat is ook een rode draad door het functioneren van onze partij en de oproep op dat punt beschouw ik ook als een ondersteuning van de lijn die we daarin volgen, dus dank voor die woorden en we zullen die ter harte nemen. Ik las er ook geen kritiek in dat er nu dingen fout gaan meer het belang nog eens onderstrepend van dat thema.

Dan is er iets gezegd over de zichtbaarheid van de fractie. Ik wijs de vergadering er op we hebben natuurlijk vier campagnes gehad, de statencampagne is nog maar het begin in maart afgerond, we zitten met een kabinet wat geen beleid voert wat al 78 dagen door het land aan het trekken

is in bussen, ik heb er gisterenavond ook iets over gezegd, en niet met beleid komt. De collega's in de Eerste Kamer zijn langzamerhand opgedroogd de laatste wetsvoorstellen van het vorige kabinet zijn erdoor, het duurt ongeveer een jaar voordat nieuwe wetsvoorstellen in de Eerste Kamer aankomen dus Uri en zijn team hebben een jaar dadelijk vrij. En ware het nou maar zo dat Nederland af was dan zou dat niet erg zijn maar Nederland is niet af en dus is het buitengewoon ernstig wat er gebeurt en op tal van terreinen moet er gewerkt worden.

We hebben als Kamerfractie besloten om ons op vier hoofdthema's, vier hoofdonderwerpen te kiezen waarop we in het bijzonder de partij profileren. Dat is de hele medisch-ethische agenda dus alles wat te maken heeft met het zelfbeschikkingsrecht van het individu, onderwerpen rondom euthanasie, abortus maar ook het homohuwelijk, ik reken daar ook maar even ik vat die term heel ruim op dan hier ook zaken onder als het stamcelonderzoek en ook het zelfbeschikkingsrecht van het individu als het gaat om ga ik wel of niet op zondag winkelen, dat is één groot cluster van onderwerpen.

Het tweede grote cluster heeft alles te maken met de economie van de staatsschuld tot en met belastingverlaging en de oppositie die wij zullen voeren tegen de belastingverzwaringen van dit kabinet. Het derde grote thema wat wij gekozen hebben is veiligheid en het vierde grote thema is integratie en immigratie, dat zijn de vier grote clusters waar we ons als fractie in het bijzonder op richten.

Als u kijkt naar de publiciteit de laatste weken ja, het is lastig om op een kabinet te reageren wat niks doet dus daar is het een beetje karig geef ik toe maar we komen wel, vind ik, regelmatig in het nieuws met eigen initiatieven. Of dat nou Edith Schippers is die praat over zaken die in haar portefeuille zich afspelen maar ook Fred Teeven als het gaat om, wat hij dan noemt de boobytraps die hij plaatst en die dan later weer leiden tot publiciteit, het hele veiligheidsbeleid en de publiciteit die dat oplevert. Maar ook andere collega's in de verschillende fracties, en zeker ook in de Tweede Kamer, slagen er volgens mij in om ondanks die droogte die er uit het kabinet komt toch redelijk veel de publiciteit te zoeken. En we moeten het dus in deze fase heel erg hebben van onze eigen voorstellen en daar zullen we ook mee doorgaan als het kabinet onverwacht wel met beleid komt.

Er zullen altijd ook onze eigen alternatieven daar tegenover blijven plaatsen en eigen initiatieven blijven nemen maar ik vraag wel begrip aan de

vergadering dat we natuurlijk op dit moment ook te maken hebben met een beetje de klankkast waartegen wij opereren en die klankkast is heel stil.

Dan op het punt van die samenhang ik heb in het essay in *Opinio* een bijdrage willen leveren aan het debat over samenhang in de samenleving en het belang van een bezielend verband in de samenleving. Bolkestein is daarover begonnen in '94, een belangrijk thema ook voor liberalen omdat ons vaak verweten wordt dat wij zouden zijn voor een geatomiseerde samenleving waarin het individu op zichzelf staat en lekker bezig is om zichzelf te ontwikkelen zonder zich iets aan te trekken van zijn omgeving.

Ik erger mij kapot aan dat beeld, want ik zou nooit liberaal zijn als dat waar zou zijn en ik heb in dat essay willen betogen dat naar mijn opvatting juist het individu dat in zijn kracht staat, juist het individu dat in staat is om zichzelf te ontwikkelen de best uitgangspositie heeft om zich ook in te zetten voor anderen, zich in te zetten voor de publieke zaak en daarvoor zijn drie dingen noodzakelijk die ik ook heb aangestipt in mijn speech gisteravond namelijk dat de staat er wel is op al die punten waar die staat er wel moet zijn, dus terreinen als de veiligheid, integratie immigratie, goed onderwijs maar dat de staat vooral een gehele geringe rol speelt op terreinen waar het individu juist zelf zijn plek moet vinden en dat betekent dus geen betutteling in de sfeer van eindeloze bureaucratische ellende die onze vakmensen in de weg zitten.

En ten tweede een zo laag mogelijke belastingdruk zodat iemand die hard werkt ook daadwerkelijk dat ook in zijn portemonnee ervaart. Het is nu zo, dames en heren, dat als jij secretaresse bent op een ministerie en een opslag krijgt je er netto op achteruit gaat, dus eigenlijk zegt die baas tegen je je doet het zo goed dat je netto minder gaat verdienen dat is wat dit kabinet aan het doen is door ook de arbeidskorting en allerlei andere inkomensafhankelijke kortingen in het belastingstelsel inkomensafhankelijk te gaan maken dat is volstrekt absurd, dat zet een rem op succes, een rem op vooruitgang en daar moten wij tegen zijn en mijn essay ging daarover dat als je op die drie terreinen het goed organiseert de kans het grootste is dat het vrije individu zich vrij zal associëren, zich vrij zou ontwikkelen, en dat is veel belangrijker voor de samenhang in de samenleving dan een betuttelend land waarbij van bovenaf dat allemaal wordt opgelegd.

Misschien is de zin, dan komt dat vanzelf wat kort door de bocht, ik wil die zin nog wel eens even goed onder de loep leggen maar dit is in ieder geval wel de lijn van het betoog en daar zullen we ook op doorgaan. Dus dat thema van die vakman zijn vak teruggeven. Ervoor zorgen dat wat ik gisteren noemde die vergeten meerderheid die hardwerkende mensen ook in hun portemonnee

voelen dat ze het gewoon goed doen en dat ze vooruitkomen, dat wij de partij zijn voor iedereen die er iets van wil maken en dus niet alleen voor de mensen die het al gemaakt hebben, dat belangrijke thema moet als een rode draad door ons denken lopen. Wij hebben een veel betere visie voor mensen die een modaal inkomen verdienen dan welke van de andere grote partijen, en trouwens ook van de kleinere partijen, ook.

Tot slot, Geert Dales. Met een vlammend betoog, een mooi vlammend betoog over het belangrijke thema van de dubbele nationaliteit e ik wil er een paar dingen over zeggen. Mag ik beginnen met op te merken wat betreft deze Kamerfractie de hoofdlijn moet zijn van de aanpak van integratie in Nederland. Daar gelden eigenlijk drie zaken. Ten eerste mensen die hier naartoe komen moten begrijpen in wat voor land ze komen wonen dus die moten begrijpen wat er in de grondwet staat, dat wij voortkomen uit de verlichting, dat we afspraken in het land hebben over de positie van de vrouw bijvoorbeeld, over de positie van jongeren in dit land, over de positie van vooruitkomen, emancipatie al dat soort zaken, dat is één.

Het tweede is dat het belangrijk is dat mensen de taal spreken en ten derde is het van belang dat mensen niet in een uitkering zitten als het niet nodig is maar dat ze aan de slag zijn. Die drieslag gij zult zich aan de grondwet houden, gij zult de taal spreken en gij zult niet onnodig in een uitkering zitten maar aan de slag zijn ligt aan de basis voor onze visie over integratie omdat dat de grootste kans biedt dat mensen ook daadwerkelijk in dit land hun plek bevechten. Of zoals Bolkestein dat zei: 'beperk de immigratie, bevorder de integratie en bestrijd de discriminatie' die drieslag is buitengewoon wezenlijk.

Dat betekent dus ook, Geert, dat als het bijvoorbeeld gaat om zaken als het geloof wij daar ten principale geen opvattingen over hebben, het geloof is voor iemand persoonlijk en of je nou katholiek of joods of Islamitisch bent heb het fijn maar hou je wel aan die hoofdzaken die ik net noemde. En zodra het geloof in het publieke domein tot problemen leidt of tot beperking van rechten van mensen dan vindt u de VVD tegen u. Als je dan kijkt naar de Nederlandse wet dan is die duidelijk, althans in eerste instantie want in de wet staat namelijk dat de oorspronkelijke nationaliteit van een persoon vervalt als die de Nederlandse nationaliteit verkrijgt, dat staat gewoon in de wet maar die is voorzien van zoveel uitzonderingen dat die verwaterd is.

Rita Verdonk heeft als één van haar laatste wetsvoorstellen in de Kamer verdedigt een aanpassing van die wet om al die uitzonderingen in te dammen, die is vervolgens door de grote fracties van CDA en Partij van de Arbeid zo

kapot geamendeerd dat ze er uiteindelijk voor koos, ik denk zelfs de laatste stemming Rita in het vorige parlement, om die wet dan maar niet in stemming te brengen want er stond eigenlijk niets meer in maar dat uitgangspunt staat gewoon in de wet namelijk als je Nederlander wordt dan vervalt je andere nationaliteit. En waarom is dat van belang? En waarom vindt de VVD dit al jaren? Om een drietal redenen. Niet zozeer de loyaliteit is daarbij van belang, want laten we nou niet meteen gaan twifelen aan de loyaliteit van mensen, ik heb dat woord en ook Henk Kamp hebben dat woord ook in al die debatten nooit willen gebruiken daar ging het ons niet om.

Het ging ons wel om drie andere zaken ten eerste de onduidelijkheid die ontstaat als mensen een dubbele nationaliteit hebben. Kijk naar de situatie van Marokko wat we zijn is dat Marokkanen in de diaspora, die dus buiten Marokko wonen, dat die, dat het beleid is van Marokko en van het ministerie van Buitenlandse Zaken om Marokkanen in het buitenland te beschouwen als een instrument voor het buitenlands beleid van Marokko, dat is buitengewoon kwetsbaar en ernstig en dat houdt dus de integratie tegen.

Het tweede is dat we zien dat er conflicterende belangen kunnen optreden dat is een tweede reden om die dubbele nationaliteit zo veel mogelijk terug te willen dringen, dat zie je bijvoorbeeld als het gaat om de Turken in Nederland. Die moeten op een gegeven moment ook in dienst, u had gisteren mijn gast hier in de zaal zien zitten, Tamar Aguin van de broodjeszaak in Amsterdam of eigenlijk niet van de broodjeszaak in Amsterdam, ik zat nog even met hem te eten van te voren en hij zei ja ik zit ook met dat probleem en ik moet zoveel euro betalen om tot mijn 40^e niet in dienst te hoeven en dan moet ik misschien daarna alsnog in dienst. Dat is een vreselijk systeem. En bovendien je zal maar Turk in Nederland zijn en een opvatting hebben over de Armeense genociden, dat kun je maar beter niet doen want voor je het weet hebben jou familieleden in Turkije een probleem, heb je een probleem met het erfrecht in Turkije dus dat is een tweede reden om zoveel mogelijk die dubbele nationaliteit in te dammen namelijk de conflicterende belangen.

En ten derde, en die weegt voor mij persoonlijk nog het zwaarste, is het de oriëntatie op de samenleving, voor welke samenleving kies je? Kijk het verkrijgen van een nationaliteit is een markant moment dan kies je voor een bepaald land. Onder het beleid van Rita Verdonk is ook dat systeem ingevoerd dat dat met een ceremonie gepaard gaat, dat je dat paspoort niet over de post toegestuurd krijgt maar dat er iets gebeurt op zo'n stadhuis dat er ook een markant moment is dat je daadwerkelijk die nationaliteit verkrijgt.

Dat derde punt vind ik ongelooflijk belangrijk omdat je van mensen vraagt om uiteindelijk ook een keuze te maken en te zeggen kies voor Nederland en dan hoeven ze van mij geen boerenkool te gaan eten en ze mogen best vochtige ogen krijgen bij het Marokkaanse of Turkse volkslied daar gaat het mij allemaal niet om, waar het mij wel om gaat is dat je een keuze maakt voor een land waar in je kinderen op gaat voeden, waar in je je wilt wortelen, waar in je je toekomst gaat zoeken. En die drie redenen dus als het gaat om de onduidelijkheid, als het gaat om de conflicterende belangen en de oriëntatie op Nederland vind ik nog steeds dat de VVD een verstandig standpunt heeft als het gaat om de dubbele nationaliteit en vind ik ook dat we daar aan moeten vasthouden namelijk het zoveel mogelijk terugdringen van situaties waarin dubbele nationaliteit kunnen voorkomen, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dan zijn nog twee andere vragen gesteld, het blijft overigens nog interessant, nog drie zelfs nou dan hoor ik graag welke ik heb er nog twee, de vraag van mevrouw Schel en de vraag van meneer Verlinden maar er mogen ook drie vragen beantwoord worden geen enkel probleem, wie eerst? Mevrouw Neppérus.

Mevrouw Neppérus; het is een boeiende vraag, je kunt hem ook wel verwachten van iemand van de partij van de Groenen, lijst 14. Toch wat wordt ermee bedoeld dat je eigenlijk in ruimere mate bezwaar een beroep kunt maken tegen plannen die elders spelen, dat klinkt sympathiek maar ik denk toch dat het de rechters in dit land dat het nu zo is dat je toch altijd een zeker belang dat heet direct belang maar dat wordt ruim uitgelegd door de rechter en ook door de Raad van Staten dat je dat toch bij een zaak moet hebben want laten we wel zijn je kunt tegen plannen van infrastructuur en ook van ruimtelijke ordening tegen bouw kun je heleboel bezwaar en beroep maken en ik heb vanochtend net van plannen gehoord en ook vanmiddag, Ina Adema kijkt me dan lachend aan want we hadden er een discussie over van moet je daar niet wat meer beperking in aanbrengen?

Nou tegen dat beperking aanbrengen daar heb ik wat aarzelingen maar in ieder geval zeg ik in geen geval moeten we het gaan verruimen en dat geval waar het hierom ging ken ik een lid van milieudefensie uit Maastricht of uit Groningen die een bezwaar wilde maken tegen een plan in Maastricht dus juist 200 kilometer verder, ik denk dat er best meer betrokken leden zijn van milieudefensie zijn om dat te doen en als ze zich niet zo betrokken voelen dan is er dus geen reden voor bezwaar.

De heer Jan van Zanen; dank u wel. wie nog meer van de Tweede Kamerfractie? Meneer Zijlstra. Microfoon... oh die is brutaal! Hoeveel vragen heb je? Nou zeg, waar komt u vandaan meneer Zijlstra? Nee niet vertellen. Gaat uw gang meneer Zijlstra.

De heer Zijlstra; dank u voorzitter. Ja, een zaal spreek je toch wel vanuit hier toe meneer de voorzitter. Het Nationaal Historisch Museum door Utrecht aangehaald. Ik denk een zeer terecht punt wat er werd neergezet want het is natuurlijk vreemd dat het vorige kabinet heeft besloten een soort voorselectie te maken waar toen Amsterdam en Den Haag uitkwamen.

Het nieuwe kabinet, minister Plassterk heeft Arnhem toegevoegd en het is totaal onduidelijk waarom. De burgemeester van Nijmegen, voormalige minister van Binnenlandse Zaken Ton de Graaf, heeft ook al aangegeven kijk als die procedure opengaat dan mag toch iedereen weer mee doen? Utrecht zeg ik niet zonder mijn afkomst uit Utrecht te verloochenen is natuurlijk een prachtige kandidaat met de Unie van Utrecht.

Ik was van de week in Delft, nou Delft heeft een hele kerk vol met Nederlandse historie dus er zijn zoveel meer plaatsen waar dit zou kunnen dat het kabinet of doorgaat met de procedure zoals die door het vorige kabinet is opgestart of ze stellen de procedure open voor iedereen en dan heeft ook Utrecht en heeft ook Delft en ook andere geïnteresseerden hebben dan een kans en wij zullen zeker als VVD fractie het kabinet dat onder de neus wrijven.

De heer Jan van Zanen; dank u wel. Amstelveen stelt zich altijd heel bescheiden op. Er was nog een vraag of een deel van een vraag die moest worden beantwoord had ik net even de indruk, meneer Blok u mag kiezen, u gaat er ook staan natuurlijk ja hoor jongens leuk. Mevrouw Neppéus mijn nederige excuses want de heren zijn brutaal.

De heer Stef Blok; de vraag over de pensioen BV zal ik voor mijn rekening nemen. Mijn vrouw heeft een eigen onderneming en twee weken geleden een pensioen BV opgericht dus het is wat moeilijker maar het kan nog en ik wil u desgewenst ook de tekst nog wel toe mailen. Waar ik het wel zeer met u eens was de opmerking dat het ongewenst is dat mensen als ze een pensioen in eigen beheer willen vormen anders overgeleverd zijn aan het monopoly van de verzekeraars. Dat was ook een reden voor de VVD fractie, ik ben mede indiener van een initiatiefwet samen met de PvdA, om een wet in te dienen waarbij je ook pensioenen kan vormen door op een bankrekening of een beleggingsrekening te storten aftrekbaar voor de belasting en dat ook

belastingvrij te laten renderen daarmee wordt het monopoly wat nu verzekeraars hebben doorbroken en ontstaat er een transparant product waarbij je wel kunt zien wat er met je beleggingen gebeurt dus voor dat deel van het probleem ben ik het met u eens maar bieden we ook een oplossing.

De heer Jan van Zanen; dank u wel meneer Blok. Dan iemand nog bij nader inzien? Dat is niet het geval. Dan het laatste... nee, wat wilt u nog? Wilt u nog iets nieuws zeggen? U bent niet blij en niet gelukkig? Nee, u mag even reageren maar dan doet u dat netjes bij die microfoon meneer, dat dacht ik ook en u bent van harte welkom en fijn dat u het woord tot ons richt maar nu kort.

De heer Verlinden ; wij zijn niet van milieudefensie en de actio popularis gaat niet om het milieu maar het gaat onder andere om genetisch gemanipuleerde planten in Nederland mogelijk te maken want Crucell, die aandelen zijn gestegen nadat heel veel mensen in Crucell hebben gekocht omdat die voorinformatie hadden dat de actio popularis zou worden afgeschaft en Crucell kon Bioburn overnemen omdat in Zwitserland verboden is via democratisch referendum om genetisch gemanipuleerde plantjes te telen, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dank u wel, dan kan mevrouw Neppéus toch zo nog even op het spreekgestoelte. Ook de heer bij microfoon nummer 3 had zich niet aangemeld maar als ik de heer Schellekens het toesta wie ben ik dan om het u niet toe te staan maar u houdt het kort en u begint met zich voor te stellen meneer van Rhenen, gaat uw gang.

De heer van Rhenen; ja, ik wilde even als het mag nog reageren op de heer Dales op dat dubbele paspoort en individuele vrijheid. Ik heb de heer Dales vele malen geïnformeerd over de individuele vrijheid van ondernemingen en daar heeft meneer Dales mij niet op geantwoord. Er zijn duizenden bedrijven die dus ook graag die individuele vrijheid zouden willen hebben en de NMA die heeft daar ontheffingen voor verleent dat de grootmachten de MKB kunnen onderdrukken en ik zie dus tot op heden geen antwoord van de heer Dales en dat vind ik ook een heel belangrijk punt.

De heer Jan van Zanen; dank u wel. dan de allerlaatste rondvraag gericht aan één van de fracties, microfoon nummer 6.

Mevrouw Haak; ik wil de Tweede Kamerfractie op het hart drukken dat waar we te maken hebben met een kabinet zonder visie en al helemaal zonder

ambitie en wij een partij zijn die gezegd hebben wij willen een samenleving met ambitie we misschien wat meer nadruk op het onderwijs mogen leggen want dat miste ik een klein beetje in Mark zijn betoog hoewel ik alle vertrouwen heb hoor, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dank u wel. er wordt heel hard geapplaudisseerd door de onderwijswoordvoerders en zo hoort het ook. Wie nog meer? Dat is niet het geval. Ik geef dan eerst het woord aan mevrouw Neppérus en ik nodig u graag uit, dit is Helma Neppérus.

Mevrouw Helma Neppérus; ja zo zie ik de mensen zelf direct die je toespreekt. Nu in de tweede ronde van de vragensteller gaan we meer de kant op van de genetisch gemanipuleerde producten daar kun je natuurlijk ook over van mening verschillen, ook daar zul je ook gewoon zaken hebben van bezwaar en beroep. Het eerste voorbeeld ging meer over verschillende plekken maar ik stel voor dat de vragensteller gewoon maar eens een keertje op bezoek komt dan gaan we daar gewoon eens over praten want dat doe ik altijd met mensen van milieudefensie, ook als ze blijken het oneens te zijn gaat ook voor de partij de Groenen, want met de heer Poortman uit de partij heb ik al menige discussie mogen voeren dus meneer is van harte welkom om een keer te praten.

De heer Jan van Zanen; goed, meneer Verlinden u gaat ongetwijfeld op de uitnodiging in, ze ziet er zo uit. Dank u wel. nog twee aanvullende vragen wie van de Tweede Kamerfractie? Mevrouw Verdonk. Nou ze hebben het voor je geregeld Rita.

Mevrouw Rita Verdonk; ja een heel belangrijk onderwerp, onderwijs. Ik wil er een paar opmerkingen over maken. Ik ben woordvoerder jeugd, jeugd van nul tot 18 en daarin lopen wij als fractie heel erg voorop want geen een andere fractie in de Tweede Kamer heeft dat die hebben allemaal wat ik doe zeg maar voor de jeugd tussen nul en 18 dus dat begint bij consultatiebureaus, vroeg- en voorschoolse opvang, onderwijs, primair onderwijs, voortgezet onderwijs tot en met MBO, speciaal onderwijs en daarna ook nog de justitiële jeugdinrichtingen, gezinsvoogdij, raden voor de kindbescherming, bureaus jeugdzorg al die verschillende eilandjes die gaan wij proberen om die eens veel meer aan elkaar te koppelen waarom? Omdat dat de beste manier is in het belang van het kind dus dat is helemaal nieuw. Als ik kijk naar de CDA bijvoorbeeld die hebben ongeveer 6 woordvoerders die hetzelfde doen wat ik doe in mijn eentje maar over een half jaar heb ik en hebben wij als fractie wel dat overzicht over die hele keten terwijl al die anderen nog denken in die

eilandjes dus dat is waar ik voor ga. Onderwijs is daarin heel erg belangrijk, ik doe dan het onderwijs wat ik net schertste en Halbe Zijlstra doet het hoger beroepsonderwijs en het universitair onderwijs, op dit moment is de partij heel druk bezig met het samenstellen van de partijcommissies, ik zie uit naar de eerste vergaderingen die wij hebben ik ben me volop aan het inlezen en als u mevrouw zegt ik nog goede suggesties, ik hou me aanbevolen ik loop hier nog wel even rond dus laten we vast even praten. En dat geldt ook voor alle anderen, dank u.

De heer Jan van Zanen; dank u wel; mevrouw komt uit Zeeland dus wie weet zit er nog een leuk bezoek in ook. Niet uit Zeeland? Oh, dat dacht ik. Paul nog, meneer Paul de Krom.

De heer Paul de Krom; ja, dat was de vraag van meneer van Rhenen dat gaat over die beleggingsmarkt. Meneer van Rhenen heeft absoluut een punt, daar hebben we de afgelopen vergadering ook over gesproken, ik heb dat inmiddels bij de minister aangekaart, ik heb nog onvoldoende antwoord daarop gekregen dus we gaan daar vast mee verder want we zijn er inderdaad van overtuigd dat daar een probleem is dus u kunt ervan overtuigd zijn dat we daar mee verder gaan.

De heer Jan van Zanen; dank u wel meneer de Krom, dank je wel Paul. Ik doe het zo even meneer van Rhenen. Goed zo is het. Dan gaan we over naar het laatste agendapunt de behandeling van politieke voorstellen en moties. Er is een actuele motie ingediend door de afdeling Rijnwoude. Daar zijn we overigens vanochtend wel uitgekomen maar we willen het wel even bespreken en laten zien. Meneer Boelen of meneer Vernee? Die kunnen misschien in één of twee zinnen zeggen waar het om gaat, we zijn er overigens vanochtend uitgekomen dan geef ik daarna het woord aan de zaal en daarna aan één van de collega's, gaat uw gang meneer Vernee microfoon 5.

De heer Vernee; ik sta bij microfoon 5. dank u wel meneer de voorzitter. De motie is vanochtend besproken dat was heel chique van u in de huishoudelijke vergadering op voorstel van bestuurslid van Brezanden. Bleek ook dat daar wel gevoeld werd voor die motie omdat die begint met het vraagt het hoofdbestuur een onderzoek in te stellen of bepaling uit de statuten dat er tot het reglementair hoofdbestuur, kamercentrale overleg hoofdbestuur met kamercentralevoorzitters dat daarbij zouden horen de adviezen inzake kandidatenlijsten en een kandidaatstellingreglement wat voorschrijft hoe de procedure is en welke instanties het hoofdbestuur adviseren en dat zijn de

lijsttrekker, de scoutingcommissie en de fractievoorzitter, de gekozen lijsttrekker en de fractievoorzitter. Wij dachten dat daar enige tegenstrijdigheid tussen bestond en u bent zo vriendelijk om toe te zeggen dat u dat in onderzoek zult nemen en daar verslag over uitbrengt in de volgende vergadering.

Ik concludeer daarbij dat u als hoofdbestuur altijd getuigd van daadkracht, ik neem de woorden van mevrouw Tsoutsanis over dat in onze toelichting in elk geval duidelijk is dat dit past in het streven van een overgang van een kaderpartij naar een ledenpartij en ik eindig met het overnemen van woorden van Uri Rosenthal dat het bestuur zich ook toont als een bestuur van reflectie, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; mooi, dank u wel maar dat zegt niks. Iemand anders nog? Dat is niet het geval? Van der Zande.

De heer van der Zande; ja kort, want de heer Vernee heeft eigenlijk al de portee aangegeven van de reactie dat we hier in de septembervergadering op terugkomen omdat het niet ondenkbeeldig is dat uit adviezen van de commissie Dekker ook aanverwante items aan de orde zullen komen dus we nemen alles bij elkaar. Dat was de reden en we zullen dat dus om die reden ook meenemen in de septembervergadering.

De heer Jan van Zanen; dus wij komen hier op terug dan zal de motie wel overgenomen zijn of in ieder geval de intenties overgenomen, nee hij komt terug. Dat was het dames en heren.

Dames en heren we zijn aan het eind gekomen van de 122^e Algemene Vergadering in Rotterdam, u was er allemaal bij. Mag ik voor het licht, het geluid, de regie, de catering en de mensen van de Laan en wie ik allemaal vergeet een hartelijk applaus. Veel dank. Mag ik diegene die belangstelling hebben voor de werkgroep herbronning onder leiding van Kees ten Blanken die hier nog lange tijd zal zijn daar veel aandacht en inspiratie bij wensen, mag ik de leden Gerard, Rob en Mieke van de stemcommissie uitvoerig bedanken, nou ja het is oefenen misschien voor later?

Mag ik iedereen die het betreft en dat aardig vindt, het hangt ook aangekondigd, de Statendag op 15 juni in Friesland van harte in uw aandacht aanbevelen en mag ik u tenslotte wel thuis wensen en tot ziens op 15 september bij de 123^e in Veldhoven, dat het u en onze club de VVD goed gaat dank u wel.